

10de Aarg.

1879.

17de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af K. Thronsen.

15de Marts — 5te Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning,
begyndte med 1879 sin 10de Aargang.

Det indeholder et afværende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aft i Omflag to Gange om Maanedes (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.50), om Aaret i Forfrud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: **R. Thronsdjen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

Denne Aargang kan faaes fra No. 1.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

11te Bind (1876 I.) er udfolgt.

12te Bind (1876, II.) indeholdende de interessante Fortællinger „Bleedatteren“ og „De to Blinde“, samt meget andet interessant Læsestof tilsendes portofrit for 60 Cents.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger „Alpefjoven“, „Mod Himlen“ (Forfatterindens Ungdomshistorie), „Onkelen fra Amerika“, „En Gut fra Londons Gader“, saavel som flere mindre Fortællinger; den interessante historiske Skildring „Karl den Tolvte i Norge“; henimod 30 andre store og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for 80 Cents.

14de Bind (1878, II) indeholdende sidste Afdeling af Fortællingen „Mod Himlen“ (Forfatterindens Husliv), Fortællingerne „Oljesjæren“, „Alene“, „En Juleaften paa Gaaraas“ samt meget andet fortrinligt Læsestof tilsendes portofrit for 80 Cents, begge disse Bind for \$1.50.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdelen af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flints Reise“, „Artemedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdelen af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongofloeden“, „Skovstjernen“ (Missionserhjelpestedets Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00; alle 5 Bind (12—16) portofrit for \$3.50.

Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titelblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: **R. Thronsdjen**,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

10de Aarg.

15de Marts 1879.

5te Hefte.

Teltliv i Siberien.

(Af George Kennan).

(Fortættelse).

Til de mange overtroiste Fordomme, som de vandrende Koraker og Tschutschiker nære, hører ogsaa den ikke at stille sig ved et levende Rensdyr. Man kan faa lige saa mange at kjøbe, som man hyster, naar de først ere dræbte, til en Pris af otti Skilling norsk for Stykket; men om man ogsaa hyder Korakerne, hvad de anse for en Formue i Tobak, Kobbertjelder, Perler og rødt Klæde for et eneste levende Rensdyr, sælge de det dog ikke; spørger man hvorfor, lyder Svaret: „Det vilde være ondt.“ Da det var uundgaaelig nødvendigt for Major Abaza at skaffe sig Rensdyr til Arbeidet ved Telegrafliniens Konstruktion, anvendte han alle mulige Overtalelser for at faa Korakerne til at opgave deres Overtro i denne Retning, men forgjæves — alle de Rensdyr, som Selskabet i Tidens Løb kom til at eie, omtrent 800, havde han kjøbt af de vandrende Tungusere.

Korakerne er sandsynligvis den Stamme, der eier de største Hjorde; mange af disse, som Kennan saa, talte 8—10,= 000 Dyr, og om en vis rig Korak, der

boede midt inde paa den store Tundra, blev det fortalt, at han havde tre forskellige Hjorde, der tilsammen talte 30,000 Rensdyr. Dimsorgen for hans Dyr udgjør saa omtrent hele Korakens Beskjæftigelse. Hver Dag, kort før Mørket falder paa, forlade en halv Snees Mand Leiren, bevæbnede med Spyd og Knive, og gaa en halv Mil's Vej ud paa Sletten, hvor Dyrene græsse. De opføre sig her smaa Hytter af Pilegtene, netop saa store, at en Mand kan faa Plads i dem, og lægge sig saa taalmodigt ned for at holde Vagt over Hjorden. Jo værre Veiret er, desto større Narvaagenhed udkræves der; thi en Flok forsultne Ulve vil allersnarest benytte en stormfuld Nat, naar Sneen flyger hen over Sletten, til at gjøre et pludseligt Anfald for at sprengte Hjorden til alle Sider. Det er Vogterens Opgave at forhindre dette. Alene og saa omtrent uden Væ ligger han paa Sneen de lange Vinternætter, følger med Diet de pragtfulde Nordlyses fantastiske Spil og lytter til sit eget Hjertes Pulsslag eller til sine Fienders, Ulvenes, fjærne Hyl. Taalmodig udholder han Kulden og

Stormen, der splitter hans skrøbelige Hytte som Avner for Vinden, Intet skræmmer ham eller bevæger ham til at forlade sin Post. „Jeg har seet ham vogte sin Hjord om Natten med Kinder og Næse døde af Frost og har fundet ham om Morgenen, liggende under en Busk med Ansigtet indsoøbt i Feltisen, som om han var død, og aldrig har jeg påseret en af hine usle Hytter uden at tænke paa den ensomme Mand derinde og undret mig over, hvilke Tanker der vel beffæstigede ham, medens han ventede paa, at Morgendæmringens første Lyshning skulde komme. Mon vel det luende Nordlys eller de tindrende Stjerner ikke engang imellem lod ham ane Muligheden af en anden, lysere og lykkeligere Verden end denne?“

Korakerne ere i Et og Alt gode og retsfasne Folk. Kvinder og Børn behandle de med største Kjærlighed, og ofte hændtes det, at de Rejsende, naar de om Morgenen haade forladt en Leir, bleve indhentede af en fjørende Stafet, der bragte dem en eller anden Ubetydelighed, som de i deres Hastværk havde glemt. Deres Slæder, som vare bepakkede med Tobak, Pærler og andre Handelsvarer, stod ubevogtede udenfor Teltene, men aldrig blev der stjaalet det Mindste fra dem, og i mange Telte mødte de en ligesaa venlig og hjertelig Modtagelse, som de nogensinde havde faaet hos kristne Menneſter.

Vosiddende Koraker.

„Den ene Nat efter den anden nærmede Polarstjernen sig mere og mere til Zenith, alt som vi reiste videre imod Nord; endelig, under den 62de Bredegrad, fik vi Die paa de hvide Toppe af Stanovoi-Bjergene ved Spidsen af Penzhinst-Bugten, hvor Kamtschatkas Nordgrændse er, og den 23de Novbr. med klart Frostveir, 25 Gr. under Frysepunktet, naaede vi Mundingen af den store Flod

Benzheina, som falder ud i den nordligste Vig af det offhotste Hav. En tæt Taage, som hang over Midten af Bugten, forkyndte, at der derude var aabent Vand, hvorimod Mundingen af Floden var fuldstændig spærret af store Isblokke, ujevne, grønne Flager og Smaastumper, som en Sydvest-Storm havde sammenbunket, hvorpaa det var frosset sammen i den vildeste Orden. Gjennem den graa Taage kunde vi skimte Davridsene af Kamanoi-Korakernes bejnderlige X-formede Hourtts paa den modsatte høie Brink. Overladende det til Folkene at bringe Rensdyr og Slæder over, som de bedst kunde, gif Majoren, Dodd og jeg i Forveien, d. e. krob, kvaerede og gled, som vi bedst kunde, henover og imellem de sammendyngede Mæſer, da Dodds Raab: „Kennis, Kennan, din Næse er ganſte hvid!“ nødte mig til at itaa stille for at bearbejde den med en Haandfuld Sne, indtil en ubehagelig Stikken i den forkyndte, at Blodet atter var kommen i Cirkulation. Ved Bhen indhentede jeg de to Andre.

„Husene, om de ellers kunne kaldes saa, vare omtrent tyve Fod høie, opførte af Dristømmer, som Havet havde opkastet, og lignede nærmest i Formen kolossale Timeglas. De havde hverken Døre eller Vinduer, og man kunde kun komme ind i dem ved at flatre op ad en Bjælke og lade sig glide ned ad en anden, der ragede op gjennem Skovstensaabningen. Dette gjorde vi da uden Hensyn til Røg eller Gnistre, og da jeg aabnede mine Dine, blev jeg hilset i Kor af en halv Snæs gamle Koner, der sad med forslagte Ben paa en Forhøining omkring Ildstedet og spede Skindklæder.“

Det Indre af en Korak Hourt frembyder et forunderligt og ikke meget lokkende Udseende for Enhver, som ikke er bleven vant til dens Smuds, Røg og

Kulde. Hytten modtager sit eneste Lys gjennem det runde Hul, omtrent tyve Fod fra Jorden, der baade tjener til Vindu, Dør og Skorsten, og som man naar ved Hjælp af et Stykke Tømmer, forsynet med Huller, der gjør Tjeneste som Stige. Bjælker, Vægter og Planker, hvoraf Bygningen er sammensat, ere flinnende sorte af den stadige Røg. En Forhøining af Træ, en Fod over Gulvet og omtrent tre Alen bred, løber langs med de tre Vægge og lader en fri Plads aaben i Midten til Arnestedet. Paa Forhøiningen er der opreist tre eller fire firkanterede Pologer, som tjene Beboerne til Sovekamre og Tilflugtssteder imod Røgen, som undertiden er utaalelig. En Rundkreds af flade Stene betegner Ildstedet, hvor en Kjedel med Fisk eller Kendsdyrtjød sædvanlig hænger og juaatoger.

Saa ofte En „træder ind“, melder han sin Ankomst ved en pludselig Formørkelse, og ser man op igjennem den Sky af Kendsdyrhaar, som stræbes af Mandens Pels i den snevne Klædning, faar man Die paa et Par Ben, der komme til syne i Røgen. Naar Suedriverne lægge sig omkring Hytten, finde Hundene stort Behag i at gaa op paa Taget og lægge sig omkring Hullet for at fuge ned og indsnuse Duften af Maden, der stiger op fra Kjedlen. Ikke sjældent opstaar da en hidsig Kamp om den bedste Plads, og det kan da ogsaa hændes, at en sprællende og hylende Hund falder ned i Kjedlen, netop som man vil tage Løven af Fjden. Herom bestyrer man sig ikke stort; en Korak tager det halvfaldede Dyr i Naffen, klatrer op igjennem Skorstensaabningen med det og kaster det ned i en Suedrive, hvor det kan affjole sig, medens han med uforskyrret Ro stiger ned igjen for at nyde sin Fisk og sine Haar, thi Haar, navnlig Kendsdyrhaar, ere en uundgaaelig Bestanddel ved Alt, hvad der koges i en Ko-

rafhytte, idet Folk stadig gaa ind og ud over Ildstedet og betegne deres Bei op igjennem Skorstensaabningen med en Røg af korte, graa Haar. —

„Vi havde ikke opholdt os mange Minuter i Hytten, før vi vare omringede af en Stare Mængde af et sløvt, dyrist Udseende, klædte i Kendsdyrkind og med store Knive eller Huggertor, to Fod lange og forsynede med Skede, hængende ved Laaret. Det var aabenbart Folk af en anden Karakter end de Indfødte, vi hidtil vare sammen med, og deres Udseende kunde ikke indgøde os stor Tillid. Efter et Dieblisks Forløb kom imidlertid en godmodig Russer tilstede og præsenterede sig som et Sendebud fra Guvernøren i Gizhiga, der ved Kuren var bleven underrettet om vor Afreise fra Lesnoi og nu havde sendt os denne Mand imøde for at ledsage os igjennem Korak-Kolonierne rundt omkring Bugten. En halv Snees Hundeslæder bleve strax rekvirerede, de vandrende Koraker sit deres Betaling, bestaaende af Tobak, Perler og broget Bomuldstøi, og i strakt Karriere gif det ud af Byen og ned ad den steile Brink.

„Majoren, Dobb og jeg vare bleve anbragte i luffede Slæder, kjendte i Siberien under Navnet „Bavoska'er“ og af Udseende meget lig snevne Ligkister, bestruete med Sælkind og forsynede med et stivt Rul, der netop var høit nok til, at En kunde sidde opreist under det; et Skindteppe er fastgjort foroven og kan i daarligt Veir slaes ned til Beskyttelse imod Stormen og Sneen. Anbragt i et saant Kjøretøi, hvor man ikke kan røre sig, er man fuldstændig overladt til Gudstfens Forgodtbefindende, og vi fik det at føle. Syv Gange i Lobet af tre Timer ihffedes det min Rudsft ved Hjælp af en Pigkjev og fjorten vilde Hunde at vælte Slæden, saa den vendte Bunden i Veiret, hvorpaa han med uforskyrret Ro gav sig

til at røge, medens jeg stod paa Hovedet i en Snedrive. Forgjæves truede jeg ham med en Pistol; han kjendte for lidt til Skydevaaben til at være bange for den, og jeg opnaaede ikke Andet, end at han satte sig ned og stirrede paa mig i stum Forbauselse, medens han blev ved at røge. Tilfældt lykkedes det mig at klybe ud af mit Bur, hvorpaa jeg tog Plads ved Siden af ham; men nu begyndte der at gaae Frost i min Næse, og jeg kunde nu ikke gjøre Andet end stadigt at gnide den med den ene Haand, medens jeg holdt mig fast med den anden.

„Jffe bedre gif det de Andre. Naar Majoren utaalmodig skyndede paa, standfede Rudffen Slæden og satte sig til at ryge; naar derimod Majoren havde Vyst til at ryge, satte Korafen ham behændigt paa Hovedet i en Snedrive; vilde han stige af for at gaa, naar de kom til en særlig steil Strænt, satte Rudffen sine Hunde i den vildeste Karriere. Tilfældt fik Tolken Befaling til at underrette Karlen om, at, saafremt han ikke adlød de Ordre, der bleve givne ham, vilde han blive bunden til Slæden og ført som Fange til Gizhiga for at lide sin vel fortjente Straf. Det hjalp endelig noget.“ —

Fem usle Byer, den ene af Udseende som den anden, med Hytter uden Døre og Vinduer, med furbenede Bologauer og Fiskegalger til at tørre Lax i huse de tre eller fire hundrede Koraker, der ere bopaa langs Kysten af det okotffe Hav. Oprindelig førte de det samme omvankende Liv som de andre Koraker, men efterat de paa en eller anden Maade havde mistet sine Hensdyr, nedsatte de sig ved Kysten, hvor de nu friste Livet ved Fiskeri og Sælhundejagt. De besøges her hyppigt af russiske Handelsmænd og amerikanske Hvalfangere, og ved dem have de lært adskillige af de Laster, som Civilisationen

medfører, uden at modtage nogen af dens Goder. —

Reisen fra Lesnoi havde været omtrent en Maaned, og i al den Tid havde de Reisende ikke været af deres Klæder, men tilbragt Natten i et tilrøget Telt eller under aaben Himmel; selv vare de blevne fode og sorte af at klatre op og ned gjennem Korakernes Skorstene, Huden var skallet af Næse og Rinder, hvor de havde været angrebne af Frost, og det var derfor med ufrømtet Slæde, at de hilfede Synet af den røde Kirke i Gizhiga. Under almindeligt Hundeglam og Rudffenes Raab „Khta! Khta! hug! hug!“ for Slæderne ned ad Gaderne, medens Sneen drev omkring dem som en Sky, og standfede saa paa Førerens Vink foran et stort hyggeligt Hus med dobbelte Vinduer, hvor Guvernøren, en liden gemtylig Mand med kortstudet Haar, Ringe paa Fingrene, Guldsjæde om Halsen og iført sorte Klæder, tog imod dem med aabne Arme.

III.

Vinterreiser og Ophold i Anadyrk.

Efter et halvt Snes Dages hvist fornødne Hvile i Gizhiga, hvor de Reisende i Guvernørens gjeftfrie og hyggelige Hus kunde glæde sig ved alle det civiliserede Livs Bekvemmeligheder og Behageligheder, begyndte den rastløse Anfører at træffe Forberedelser til Winterfelttoget; han havde foresat sig, at den paataente Linie skulde være undersøgt for Foraarets Komme, og der var derfor ingen Tid at spille. Følge de Indfødtes Dpgivende var der kun to Kolonier med faste Boliger mellem det okotffe Hav og Behringsstrædet, og Afstanden til den nærmeste af disse, Penzheina, var 400 Verster; Veien dertil gif over de stovløse, øde Tundra'er; Nordost for Penzheina var Landet fuldkommen ubeboet paa Grund af fuldstæn-

dig Mangel paa Brændsel. En russisk Officer havde gjort et Forsøg paa at undersøge det om Vinteren 1860, men var vendt tilbage med usforettet Sag, halvdød af Udmattelse og Sult. Rejsende fra Gishina til Kolonien ved Mundingen af Anadhr-Floden — 800 Verster — kunde ikke gøres paa mindre end omtrent en Maaned, og ligesaa lang Tid udkrævede Turen fra Gishiga til Dkofft — atter andre 800 Verster mod Vest gennem skovrige og bjergfulde Egne. Major Abaza paatog sig at undersøge denne sidste Del af Vinien, medens Kennan og Dodd i Forening skulde gaa mod Nordost til Anadhrsk.

Da denne Beslutning var tagen, gav den russiske Guvernør sex af sine Højsater Ordre til at holde deres Slæder parate til at føre de to Rejsende til den nærmeste Korak-Landsby. Provianten blev fornyet med et passende Quantum Rugbrød, tre eller fire frosne Hensdyr og nogle Kager af frosken Mælk; en erfaren Fører blev leiet, Peltssklæderne bragte i Orden, og en klar, kold Morgen midt i December Maaned holdt otte tungbelæsedede Slæder reiseferdige foran Døren under Op-syn af ligesaa mange Hjøresvende i ud-sjede Peltsværkskofter, røde Bæltter og Nævestindshætter, medens henved hundrede Hunde sprang i Sæletoiet og hylede af Utaalmodighed. Majoren havde taget en hjertelig Afsked fra sine unge Venner. Den gamle Høvding for Gishiga-Korakterne, der stod foran sin lille røde Hjelte-hytte med Rinfrost i Haar og Skjæg, havde tilbintet dem et sidste Farvel, og ud for Slæderne paa den store, flade Slette bagved Byen.

En hvid Rype fløi nu og da snurrende op foran Hundene, slog et Par Slag med Vingerne og gjorde sig atter pludselig usynlig, idet den satte sig paa Sneen; nogle enkelte Stader sad ubevægelig i det

forfrosne Furukrat, som Slæderne kom forbi, med Hovedet puttet ind mellem Fjerene, og tilskneladende halv laamuede af Kulden; den fjerne, blaafige Stribe, som betegnede Skovene langs Gishiga-Floden, flimrede ude i Horisonten, og de endnu fjernere, hvide, ispegelsagtige Bjerge imod Sydvest antog tusinde forskjellige Skikkelser paa Grund af den varelende Straalebrydning, medens Solen langsomt rullede hen langs med den sydlige Horisont og for et Dieblik ligesom syntes at hvile sig paa en sneklædt Bjerg-top langt ude mod Sydvest og derpaa pludselig forsvandt, medens de Rejsende endnu stadig ventede paa, at det skulde blive Dag. Hos en russisk Bønde, der boede ved Bredden af Gishiga-Floden, femten Verster Ost for Kolonien, gjorde de Holdt for Natten, og medens de drak The, bragte en Kurer fra Landsbyen dem den sidste Hilsen fra den civiliserede Verden i Skikkelse af et Par frosne Blaaberterter. Den følgende Nat tilbragte de i en forladt Høurt, foreløbig det sidste Spor af Menneskenes Færden i denne Egn, thi Veien gik nu ud over den store Tundra mellem Malmoffa-Floden og Korak Kolonierne ved den penzhinske Bugt. Hvid, kold og stille laa den for dem, da de den følgende Morgen forlod Skoven ved Floden, som et Sne-Sahara, uden Træ, uden Busk, uden Spor af noget som helst levende Væsen, kun svagt belyst af Nøyet og Nordlyjets blaafige Straaler. Ikke engang Solen syntes istand til at give dette sørgelige Winterlandskab Liv eller Varme. Indhullet i Dampe hængte den som en uhyre stor, blodrød Røg, der kastede sit matte Skær henover Sneen og stuffedes de Rejsende med Kata Morganaets gjøglende Billeder: Ude mod Nordvest foran dem forvandledes Sletten til en Sø; Skove, Kupler og Minareter hævede sig over det klare, blaa Vand for atter at synke sam-

men og hæves paam under andre For-
mer. Ogsaa ganske tæt ved viste Blænd-
værket sig; et Dieblit saa saaledes Ken-
nan, der var lidt tilbage, det omvendte
Billede af de foran fjørende Slæder fare
hen gennem Luften med aldeles skarpe
Omrids, i en Afstand af fire eller fem
Alen fra Jorden.

Ved Middags-tid viste Thermometret
30 Gr. R., ved Solnedgang var det et
Par Grader lavere, og Kviksolvet sank
stadigt. Siden de havde forladt Mal-
mosfa-Floden, havde de ikke seet et Træ,
og da de ikke turde slaa sig til Ro for
Natten uden at tænde Baal, maatte de
fortsætte Rejsen endnu fire Timer, efter
at det var blevet mørkt, veiledede af Stjer-
nerne og Nordlysets Straaler. Haar og
Stjæg forvandlede til Is, og Hundene,
der stadigt vare omgivne af en Dampsky,
lignede en Flok hvide Polarulve. Endelig
viste de sorte Omrids af nogle enkelte
omspredte Træer sig over Horizonten, og
Førevens Raab forkyndte, at Maalet for
den Dags Rejse, en liden Flok 75 Ver-
ster Ost for Gighiga, var naaet. Hun-
dene standsede og rullede sig sammen paa
Sneen, medens Folkene hurtigt indret-
tede en Leir. Tre Slæder bleve trukne
tæt sammen, saa at de dannede en liden
Standse, luffet paa tre Sider og ti Fod
i Kvadrat; al Sneen blev skovlet ud af
det lille Indelukke og opdyngtet til en
Vold uderom Slæderne, og et mægtigt
Baal blev antændt foran Abningen;
der næst blev Jorden inde i Indelukket
bedækket med et Lag Pile- og Drekviste;
over dem blev der udbredt Bjørnesteind,
og ovenpaa dette Teppe ordnedes Sove-
poserne til Natteleiet. Her strakte Ken-
nan og Dodd sig efterat have nydt sin
Aftensmad og tændt sine Piber, medens
Folkene leirede sig om det knitrende Baal
og fordrev Tiden med at synge og for-
tælle Historier om udfandne Besværli-

heder paa Stepperne og oppe ved Bred-
derne af Ishavet, indtil Stjernebilledet
Drion forkyndte, at det var Sengetid.
Under Knurren og hidfige Stjærmydfler
bleve Hundene fodrede, Selstabet isørte
sig derpaa sine sværeste Skindpeltse,
krobed ned i Soveposerne og lagde sig til
Hvile.

„En Leir frembyder et eiendommeligt
vildt Skue en mørk Vinternat. Jeg
vaagnede snart efter Midnat ved at fryse
om Fødderne, og idet jeg reiste mig halvt
overende, stak jeg Hovedet ud af Sove-
posen for at se paa Stjernerne, hvad Klot-
ten vel omtrent kunde være. Baalet var
sunket sammen til en Dyrge rød Fld-
morje, og det var netop lyst nok til, at
man kunde stjæle de mørke Omrids af
de belæssede Slæder, af de tilhylede, so-
vnde Skikkelse omkring Baalet og af
Hundene, der laa ammenrullede som
lodne Kugler paa Sneen. Udenfor
strakte den øde Steppe sig i følgende Li-
nier, som længere borte løb sammen til
et ubestemmeligt, formløst Hvidt, der tabte
sig sjernt ude i Nattens Mørke. Høit
over mit Hoved straaede Drions og
Pleiadernes (d. e. Syvstjernerens) Stjer-
nebilleder paa den sorte Himmel — de
himmelske Uhre, som angav os de lange
Timer, fra Sol gik ned og til Sol stod
op. Mod Nord spillede Nordlysets
himmelighedsfulde Straaler, snart faren-
de lysende op imod Zenith, snart følgen-
de frem og tilbage i mægtige Buer over
den stille Leir, som om de vilde advare
den dumdriftige Rejsende fra at vove sig
videre frem imod Nordpolens ukjendte
Egne. Stilheden var saa dyb, at den
blev ligesom pinlig; de Sovesendes Maade-
dræt og mit eget Pulsflag var den eneste
Lyd, der lod sig fornemme. Pludseligt
hævede der sig et svagt, langtrukket, kla-
gende Gyl som det sidste Skrig af et Men-
neske, der er stedt i den yderste Nød; grad-

vis voxede det i Styrke, indtil det syntes at fylde hele Luften, og døde saa atter hen i en sagte Jamren. Det var den siberiske Hundes Signaalhyl; men saa vildt og overjordiff klang det i Nattens Stilhed, at Blodet for mig ud lige til Fingerspidserne. I næste Dieblit blev Striget taget op af en anden Hund i en ny Toneart; et Par andre stemte i med, saa ti, tyve, fyrretyve, indtil alle hundrede Hunde hylede i det gyseligste Kor, som om Dybes Aander var slupne løs. Efter et Minuts Forløb lagde Larmen sig igjen gradvis, indtil Koncerten sluttede, ligesom den var begyndt, med et enkelt, langtrukket og ubeskrivelig klagende Strig, og Alt var igjen dødsstille. Et Par af Folkene bevægede sig i Sovne, som om det sørgelige Hyl havde blandet sig ubehageligt med deres Drømme, men Ingen vaagnede. I det Samme luede Nordlyset op med forhøiet Klarhed, og dets sitrende Straaler stød op i en straalende Halvreds over den stjernerbesaaede Himmel, medens de oplyste den snedækkede Steppe med et manglefarvet Stjær; i næste Nu svandt det ind til et maat, ulmende Lysstyk mod Nord, ud af hvilken en eneste grønlig Straale langsomt hævede sig lige op til Zenith for da ogsaa efter sin Tur at udslukkes, og kun en Taagebank angav nu Udgangspunktet for de straalende Sværd og Spyd, som ved Nattetid sendes op over Sibiens ensomme Stepper. Med Nordlyset forsvandt ogsaa jeg i min Sovpose, og vaagnede først den næste Morgen, da det begyndte at blive levende i Leiren." —

Dag gif efter Dag paa samme ensformige Maade, indtil de efter en Uges Forløb naaede Korak-Landsbyen Schestokova ved den inderste Vig af den penzhinske Bugt. Medens Kosakerne herfra vendte tilbage til Gizhiga, skulde Kennan og Dobbelforblive her, indtil de Slæder, som

Guvernøren med et tilbagevendende Selskab af Peltsværkshandlere havde bestilt fra Penzheina, kom for at afhente dem. De firede altsaa sin Bagage og Proviant ned igjennem Skorstensaabningen paa den største Jour og gjorde sig det saa hyggeligt, som Vorket, Regn, Kulden og Snauset vilde tillade. Men Opholdet var alt Andet end behageligt; en voldsom Storm, der restte sig samme Dag med et rygende Snefog, tvang dem til at slukke Ilden og lukke Skorstensaabningen med et Skod for at holde Sneen ude, og de selv vare nu i fuldstændigt Vork. De tændte Lys og forsøgte at læse, men Kulden var for bidende, og der var da ikke Andet for dem at gjøre end at krybe i Soveposen og forsøge paa at søve fra Tiden.

Børnene føre en kummerlig Tilbærelse i disse Guler; den ydre Verden lære de ikke at kjende, for de ere gamle nok til at krybe op ad Stangen gjennem Skorstene. Det var med ublandt Glæde, at de Rejsende efter et Par Dages Forløb saa de ventende Slæder ankomme fra Penzheina. Folkene bragte Nyheder; de fortalte nemlig, at et lille Selskab Amerikanere ved Vinterens Begyndelse pludselig var dukket op ved Mundingen af Anadyrsk, hvor de havde sammentomret sig en Hytte af Drivtømmer og Sagbord, som vare bleve ndløsfede fra det Skib, der havde landsat dem. Hvad de tilfattede, og hoem de vare, vidste man derimod ikke, da Efterretningen styldtes en Flot vandrende Tschuktshijer, som ikke selv havde seet dem, men kun hørt om dem af Andre. Nyheden var gaaet fra Telt til Telt, indtil den tilsidst havde naaet Penzheina. Kennan kunde ikke ret fatte Sammenhængen; det var ham ubegribeligt, at en Expedition skulde være landsat ved Vintertid paa denne fuldstændig øde Kyst, halvhundrede Mile fra den nærmeste Ko-

loni, i et Land, hvor der efter Sigende ikke fandtes Brændsel, og som kun blev besøgt af de vilde, ombvandrende Tschuktshijer; men hem de end vare, var det aabenbart, at de maatte besinde sig i en yderst vanskelig Stilling. Dobb og Kennan laa vaagne den halve Nat for at drøfte Sagen og lagde sig derpaa til at sove med den Beslutning, at de naar de kom til Anadhrsk vilde tage nogle erfarne Fjolk med sig, forshne sig med Proviant for en Maaned og gjøre en Slædefart mod Ost for at opsoge de hemmelighedsfulde Euentyrere; hvis det lyffedes dem at naa Mundingen af Anadhrsk midt om Vinteren — det var de unge Mennekfers ærgjerrige Tanke — vilde de i ethvert Tilfælde have udført Noget, som intet andet Mennefte havde gjort eller tænkt sig Muligheden af.

Den 23de Decemher ved Daggry begav de sig atter paa Bei, passerede en af Stanodoi-Bjergenes Udløbere i en Høide af tusinde Fod og kjørte om Eftermiddagen hurtigt ned gennem en snever Dal, som aabner sig ud til de store Stepper, der strække sig langs begge Bredder af Floden Alkan. Sneen laa dybt, Bei'en var daarlig og Dagen saa kort, at det blev Nat, før de naaede Floden, ved hvilken de havde haabet at overnatte; heldignis traf de et prægtigt Krat med Dvergfuru, som forshnede dem med Ved til et dygtigt Baal. Denne Bært, som Russerne kalde Redronik, er halvt Træ, halvt Busk og Slynplante, thi den har Lidt af alles Egensfaber uden dog rigtig at ligne nogen af dem. Den mærkberdig frogede og snoede Stamme voxer horizontal langs med Jorden og sender derfra sine Grene lodret op gennem Sneen; Naale og Kongler har den som en almindelig Hvidgran. Den voxer pletvis og danner undertiden temmelig udstrakte Krat, men saa lave, at man ved Vintertid ofte kjører hen over dem uden at se Andet end nogle

enkelt Bundter Naale, der stikke frem af Sneen. Denne Plante voxer, hvor al anden Vegetation mangler, paa de mest øde Stepper og paa Bjergsiderne fra det østste Hav til Ishavet, og den synes næsten at trives bedst, hvor Jordbunden er magrest og Stormene mest gjennemtrængende; den yder de vandrende Koraker og Tschuktshijer det meste af den Ved, de behøve, og uden den vilde Landet paa mange Steder være fuldkommen ubeboeligt for Mennefter.

Efterat de havde passeret Alkan-Floden, hvis Bredder de fandt bevoxede med svær Skov, gif Bei'en atter over en endeløs Steppe uden Spor af Liv, hvor der ikke var Andet at se end Sne og Luft. Et Par Dage havde de reist hen over den, da de en Nat bleve overfaldne af en Snestorm. En Skovkant langs med det Flodleie, hvor de havde slaet Leir, ydede dem dog noget Læ, og den næste Morgen belavede de sig som sædvanligt paa at fortsætte Reijen; men da de kom ud paa aaben Mark, fik de Stormen at føle i hele dens Vælde, og halvt kvalte, halvt blindede bleve de drevne tilbage til deres Tilflugtssted. Slæderne bleve kjørte sammen for at danne et Brysiværn imod Sneen, og bagved dette søgte de Læ i deres Soveposjer, beredte paa en længere Beleiring. To Dage varede Uveiret, og jaagodtsom hele denne Tid maatte de Rejsende tilbringe under sine Teppe og Skind, som dog ikke kunde beskytte dem mod Kulden om Natten, thi Sneen slukede Naalet for dem; da Veiret saa endelig bedagedes, var Provianten til Hundene sluppen op, og det blev nødvendigt at tage Natten til Hjælp for at naa Penzheina i Løbet af de næste fireogtyve Timer, hvilket imidlertid havde til Følge, at de forvildede sig og kom fra hverandre ude paa Steppen; dog Hundene holdt tapert ud, og efter at have slaktet om i adskillige Timer i Mulm og Morke naaede Selskabet velbeholdent den lille Koloni.

(Fortfættets).

Ildtegnet.

(Af Christine Daugaard).

[Da Julianus („den Frafaldne“) blev Keiser, søgte han at gjenindsføre Hedenskabets og tilintetgjøre Kristendommen. For at gjøre Kristi Spaadom til Løgn opmuntrede han i Aaret 362 Jøderne til at vende tilbage til Jerusalem og tillod dem at tage fat paa Templets Gjenopbyggelse. Men der brød Jldsflammer frem af Jorden, saa Arbejderne maatte tage Flugten, og Byggearbeidet maatte opgives; dette — angaaende et Jordstjælv eller vulkansk Udbrud, som afbrød Arbeidet — berettes ikke alene af den Tids kristelige Skribenter, men bekræftes ogsaa af den anseede hedenske Skribent Ammianus Marcellinus (XIII. 1.). Cyrillus var Biskop i Jerusalem. Med Ordet „Kirken“ i 3die Linie af 5te Vers-menes Kristi Kirke, som efter Jøders og Hedningers Formening skulde styrte jammen, naar de sik gjenopreist Templet og gjort Jesu Spaadom til Intet.—Red.].

„Se, hvor de flokkes tæt. Cyrillus, Fader!
 Fra hver af Rigets Egne hid de sterne,
 Hvor stolt de vandre gjenem Zions Gader,
 Hver Haan og Harm de sværge grumt at hegne,
 De sluge Truselsklyn mod Fromheds Stader,
 „De vore Kirker vil med Jorden jevne.“
 Han svarer: „Kirker styrtes kan paa Jord,
 Men Kirken ei: den staar paa Kristi Ord.“

„Cyrillus! Keiseren vil tage Magten
 Fra Kristi Ord, at han skal staa som Løgner,
 Naar Templet reiser sig i Høitidspragten.
 Se, Sten paa Sten i Dyrger tæt sig hoiner,
 Med Jøder Hedninger har sluttet Pagten,
 Hvorhelst man ser, man rastløs Jver siner.“
 — „J lidet Troende! Jer lidt kan strække,
 Ei skal en Sten de med den anden dække.“

Eig hoiner Sten paa Sten i store Dyrger
 Til Bygningskemne for det nye Hus;
 Sig Guld og Sølv med Ets og Marmor slinger,
 Hvor Helligdommen stod, som sank i Grus;
 Den nye Grund skal lægges; travle Rhynger —,
 Hver Enkelt henrykt i sin Virkens Rus —,
 Den stolte Plan, af Cæsar tegnet, drøfte,
 Hvor Fortids Vidnesbyrd sig stille løpse.

Hvor Salomon og Nehen is bygged,
 Hvor Babels og hvor Romas Hære brændte,
 Hvor Sandhed throned, og hvor Raade sthygged,
 Hvor man fra Sandhed sig og Raade vendte,
 Hvor Guds Paulum blandt Mennesker stod smykket,
 Hvor Jesus græd, fordi dets Fald han kjendte,
 Hvor Sten paa Sten ei lades skal tilbage,
 Staa Kjæmperester, spart af Ildens Drage.

Sten ryddes efter Sten, ei Sten tør blive,
 At Jorden mod den nye Grund kan tage,
 Som Grunden under Kirken bort skal rive;
 Men falde Zions Herlighed tilbage,
 Som Tyrus' Glands til Julian skal give,
 Jehovah ind i Zeus's Stygge drage:
 Snart staar ei Sten paa Sten, fri ligger Grunden,
 Nu graves dybt og dybere i Bunden.

Men heftig Ild i Dybets Jordlag flammer —
 Ild, Jord og Luft og Vand maa tjene Gud —
 Da brat der røres ved dens mørke Kammer,
 Den slaar med Brag i Damp og Luer ud,
 Det stolte Haab med Dodens Dorn den rammer,
 Med Afmagts Længsel det forvoone Bud,
 Dens røde Tunge-raaber: „Gud er en,
 Ei mer hans Hus skal bygges her af Sten.

Thi Gud er stor, et Hus af levende Stene
 Han bygge vil, hvi Grundvold er hans Ord,
 Hvor man i Land og Sandhed ham skal tjene,
 Som ei i Templer, gjort' af Hænder, bor,
 Hvor alle Slægter sig i Fryd skal ene
 Og fylde Himlene med Jubelfor:
 Kom og vær med — det Verk staar ei for Fald —
 Vær med og lyd den store Konges Kald!

Træstjæreren fra Schwarzwald.

(Efter det Franste).

Man kan ikke rejse i Hertugdømmet Baden uden at blive paavirket af Landets paa en Gang blide og vilde Karakter. Der er maaske intet Land i Verden, hvor Modsetningerne ere heldigere fordelte. Alt er her fuldt af Virkning og Harmoni. Man kunde kalde det en uhyre Park, hvori Naturens Skonheder ere forenede.

Især er det mod Udkanten af Schwarzwald, at Egnen antager en opheiet Karakter. Dalene, som strække sig ned mod Rhinen, indsnævre sig her pludselig og vise sig tilsidst kun som en Klipperevne, neppe bred nok til, at de smaa Heste kunne passere, der besørge Transporten af „das Kirschwasser“ (Kirssebærmosten). Naar man ser dem ovenfra danne de ligesom uhyre Triangler, hvis Grundvinkler ligge paa hver Side af Floden, medens Toppunktet ad en snæver Sti taber sig i Bjerget.

Græsjet i disse Dale, bestyret af de varme Silbevald, voyer saa høit som Sæd, af en bestandig frisk grøn Farve, bølgende for Lustningen og gjennemvirket af flere Blomster, end en Værd paa en Dag vilde kunne bringe Rede i. Det tager sig ud som et Teppe af Floiel og Silke, der ligesom udbredt ved Bjergets Fod.

Skoven dækker Hoiene, som den snor sig omkring, idet den danner mangfoldige Nuancer af Grønt og rækker op imod de høieste Toppe; der i stedse længere Afstande vise sine nøgne og snehvide Spidser.

Jmellem to saadanne Høie, i et af de snævre Passer, hvor Dalene høre op, boede for endel Aar siden en ung Mand ved Navn Herman Glosser, hvis Historie de Ældre endnu hyppigt fortælle sine Børn. Vi skulle gjengive den her, ikke som den

fortælles der i Egnen, men som Præsten i Badenwiller har meddelt os den med alle Enkeltheder og oplysende Bemærkninger; thi han havde holdt af Herman fra hans Barndom af og havde modtaget hans Beskæftelser paa Dødsleiet.

Herman var Søn af en Skolelærer. Faderen havde givet ham nogen Undervisning, han kunde lidt Latin, spillede paa Fløite og talte flydende Franst; derfor kaldte man ham ogsaa der i Egnen Mester Glosser.

Da han fra liden af som alle Bjerghøiere havde beskæftiget sig med at skjære i Jurutra, fik han efterhaanden Lyst dertil og havde bragt det til at udfjære Legetøi med en vis Smag; men paa en Reise til Basel fik han Veilighed til at se noget gothisk Panelværk, og det var for ham som en Indvielse i Kunsten. Han forstod nu, hvad Kunst var, og hvad der kunde opnaaes ved Taalmodighed. Han opgav Legetøiet, som han hidtil havde syt med, begyndte at danne i Træ Alt, hvad hans Zine kaldt paa, studerede de fineste Enkeltheder, holdt op for at begynde igjen, begyndte for atter at holde op; fort sagt, han lod ikke Noget usørgt og arbeidede med en brændende Iver for denne Beskæftigelse og kun for den.

En saa samvittighedsfuld Flid maatte snart bringe Resultater. Hans Udcast, der i Forstningen vare ukorrekte, og utildelige, bleve efterhaanden mere tro, mere bestemte og driftige; Vanstelighederne ved Udførelsen vege snart for de Vansteligheder, som Kunsten og dens Fordringer afgive; han befad Færdigheden, det gjaldt nu om at lægge Geni for Dagen. Kampen begyndte da for den unge Mand mellem Tanke, der vil producere sig, og den

døde Masse, som gjør Modstand, en Kamp, der giver saa megen Glæde, naar den føres med Held, og Verket fuldbyrdes.

Man skulde forresten have troet, at Træet adlød alle Hermans Indfald; han ligesom æltede og formede det blot ved Tankens Berøring. I hvad han saaledes udførte, var Intet Resultatet af et forudgaaet Studium eller af noget System, men af et diebliffeligt Indtryk: han havde opfattet Kunsten som den hynlige Form af Menneskets Tanke ligeoverfor Skabningen.

Der blev tilfidsit lagt Mærke til hans Snitverk, som i Begyndelsen lignede Hverdernes plumpe Udtast, og de vandt en høj Anseelse. Der blev gjort Bestillinger fra Baden, fra München, Wien og Berlin. Kræmmeren, der havde kjøbt de første billigt, bestilte nye hos den unge Mand og lovede ham en høiere Betaling derfor.

Herman, der siden Skolelæreren Død havde været sin Moders eneste Støtte, saa nu med Glæde, at han ved sit Arbeide kunde sikre hende en rolig Alderdom. Og snart sporedes en hidtil ukjendt Velstand i den ringe Hytte: man kunde forøge det stumpe Bohave med nogle Møbler, fornye Søndagsdragten og stundom opparte Naboen om Aftenen med et landligt Traktament. Saa tog Herman Floiten og akkompagnerede sin Moder, der med noget zitrende Stemme sang gamle schwabiske Arier eller nogle Valader af Schiller, som Skolelæreren havde lært hende.

Saaledes delte Cloffers Tid sig mellem Arbeide og Hvile. Sin Moder overlod han at passe Huset. Fri for enhver udvortes Betyrning var hans Liv en stadig og frugtbringende Tænking; kun de fmaa Fesligheder i Nabolaget eller hans

Kjærlighed til hans Familie rev ham ud af hans ideale Verden.

Da han en Sommeraften sad i Døren til sin Hytte, dreiede pludselig en Nytter om ad Stien. Det var en Fremmed med paa omtrent fyrrethve Aar, hvis fine Væsen og Optræden røbede den dannede Mand. Han holdt stille nogle Skridt fra Cloffers Hytte og saa sig omkring med en Vognet; endelig standsede hans Blik paa den unge Mand.

„Ah! det var heldigt“, udbrød han paa Fransk.

Dg idet han nærmede sig, spurgte han paa gebrokkent, næsten usforstaaeligt Lydsf: „Kan De sige mig, hvor Træstjæreren Herman bor?“

„Det er mig“, sagde Cloffer og reiste sig.

„Er det Dem!“ udbrød den Fremmede; „Ei! det er jo et sandt Lykstræf.“ Dg idet han sprang af Hesten, kastede han Lommen til en Tjener i Livre, som just var kommen til.

„Jeg søgte Dem, Mester“, vedblev han i en let og utvungen Tone; „jeg er Frankmand — De maa have mærket det af min Maade at tale Lydsf paa, — og desuden Samler af Kunstsjager. Jeg har seet Deres Arbeider og kommer for at købe nogle.“

Herman bad ham træde ind i Huset.

„Saa det er her, De arbeider?“ spurgte Frankmanden og lod et forundret Blik glide rundt i det forrøgede Værelse.

„Bed dette Bindur“, svarede Cloffer.

Dg han viste den Fremmede et langt Bord, hvorpaa flere færdige Arbeider laa hentastede. Nedenunder saa man en hel Stabel af tilfkaarne Furubløkke; det lidet Verkstøi, han benyttede, var hængt op paa Muren.

„Hvad! er det Deres eneste Verksted?“

„Ja min Herre!“

Samleren satte Borgnetten til sit høire Die.

„Bivunderligt“ mumlede han; „at udføre flige Mefterverker i denne Hule. Naa, Mefter Herman! — det er nok faaledes, man kalder Dem, — men De mangler jo Alt her; De har jo hverken Nogen, der kan anføre eller give Dem Raad.“

„Jeg søger at eftergjøre Alt, hvad jeg fer, og faaledes fom jeg opfatter det“, fvarrede Cloffer ligefrem, „her fer De nogle Gjeder efter Naturen, en Dye, et Barn.“

„Herligt!“ afbrød den Fremmede ham efter at have taget de to Arbeider i Haanden, fom Herman vilte ham; „en Blødhed, en Finhed, en Tone. Jeg kjober dem; hvad fkal de kofte?“

Herman opgav Prifen.

„Det er et Ord“, fvarrede Franzmanden, der faa hel forundret ud over Billigheden; „men ved De vel, min kjære Mefter, at jeg har haft den største Nøie med at finde Dem. De Kjobmænd, der fælge Deres Arbeider i Tydfkland, kjende enten ikke Deres Navn eller lade faa, og jeg kunde ikke faa fat i den Jøde, der kjøber af Dem paa første Haand. Jeg har maattet ty til vor Gefandt i Wien, fom endelig har ladet Politiet ftaffe mig nærmere Oplyfning. Kort fagt, jeg har faaet Deres Navn at vide, og under et Ophold i Badenwiller onfkede jeg at gjøre Deres Befjendtfab.“

Herman buffede.

„De aner ikke, hvilken Berømmelfe De allerede har i Tydfkland“, vedblev den Fremmede; „man rives om Deres Arbeider; jeg har feet dem i Hr. de Metternichs Audientsgemak. De har da ikke i Sinde at blive her beftandigt?“

„Undfkyld, min Herre!“ fvarrede Herman, „jeg tænker ikke paa at forlade denne Egn.“

„Hvorledes? Det er jo det samme fom at ødelægge Deres Fremtid; De vil her kun føre en ufjendt og uanfelig Tilværelfe.“

„Jeg lever lykkelig, min Herre.“

„Lykkelig!“ gjentog den Fremmede og lorgnettede Cloffers simple Klædedragt; „det bevirer kun, at De er Philofoph, min kjære Mefter. De har jo ikke faa meget her fom et Verkfted. Arbeide tre Skridt fra Skorstenen, hvor der laves Surkaal og ftegt Flæft! Kun 3 Tydfkere kunne føre faadant et Liv.“

„Hvad opnaaede jeg ved at forandre det?“ fpurgte Herman.

„Førft og fremft Berømmelfe! Endnu kjender man kun Deres Verker, men ikke Deres Navn. De maa indtage den Stilling i Samfundet, der tilkommer Dem, min kjære Mefter; De maa fremfor Alt lægge Dem en liden Fornuie til.“

„Fornuie!“ gjentog Cloffer forbaufet, „og hvorledes?“

„Jh nu, ved Hjælp af Deres Snurrepiberier“, udbrød Franzmanden. „De ved nok ikke, at vore Kunftnere nuomftunder føre et Herreliv? De maa drage Nytte af Tidens Fremftridt, Herman! Kom til Paris! Jeg fkal indføre Dem i en Kreds af Journalifter, der ffulle gjøre Dem til en lille Michel Angelo, og inden to Aar holder De Tjenere og Kjøretoi.“

„Virkelig!“

„Som jeg figer; og nu da Tilfældet har bragt mig fammen med Dem, vil jeg, at det fkal blive til Deres Bedfte. Man maa ikke ffulle fit Geni i en Krog; fom De blot til Paris.“

„Det tør jeg ikke engang tænke paa“, mumlede Træffæxeren, idet han ryftede paa Hovedet.

„Dg hvorfor ikke?“

„Jeg har mine Svæbvaner, mine Venner og ifær min Moder, nei. . . .“

„Alt det vil Paris give Dem Erstatning for.“

„Å nei.“

„Tænk over, hvad jeg siger Dem“, vedblev Fransmanden, der, idet han stræbte at overbevise Cloffer, selv havde faaet Troen i Hænderne;“ tænk paa, at de her dog bestandig lever som en Bonde. De gjør virkelig Indtrykket af en Tyrste, der er opdraget i en affides Krog af Verden, og som ikke ved, at en Krone venter ham andetsteds; denne Krone er det altsaa, jeg kommer for at overrække Dem. Det Gæste, man forlanger af Dem, er, at De skal opgive Deres gamle Klæder, Deres gamle Bolig, medens man til Gjengæld lover Dem Lykke, Rigdom! Saa meget Tydsfer De end er, saa skal jeg nok love for, at De holder baade af Theaterforestillinger og Champagnevin; Alt dette skal De saa Mester, i Bytte for Deres tynde Pl. Bestem Dem nu, og De følger med mig i min Postkaret.“

Herman vilde til at svare; men han ffjelvede pludselig og holdt inde; hans Blik havde mødt Moder Dorthæas.

Hun var traadt ind for nogle Diebliffe siden og havde staaet og hørt til. Skjønt hun ikke forstod Fransk, havde dog hendes Modersie af Hermans usædvanlige Uro anet, at det foregik noget Overordentligt.

„Hvad er det den Fremmede fortæller dig?“ spurgte hun paa Tydsf.

„Han taler om sit Land, Mo'r“, svarede Cloffer.

„Dg han foreslaar dig maaste at drage derhen?“

Herman nikkede bekræftende.

„Hust“, sagde den Gamle rask, „at det er her, dine Benner leve.“

„Det skal jeg ikke glemme“, svarede Herman.

„Nuvel?“ spurgte Fransmanden, der havde anstrengt sig for at forstaa dem.

„Jeg forlader ikke min Moder, min Herre“, svarede Cloffer alvorligt.

Dg da den Fremmede vilde gjøre Indvendinger, vedblev han i en kort og bestemt Tone:

„Min Beslutning er tagen, og intet kan bevæge mig til at forandre den.“

Fransmanden trak paa Skuldrene.

„Som De vil, Mester“, sagde han; men De stoder Lykken fra Dem.“

Han tilføiede:

„I Badenmiller har jeg efterladt nogle Damer, der sølte sig for anstrengte af Reisen til at kunne følge mig; de ville kjøbe af Dem Alt, hvad De har af færdigt Arbeide; vil De ikke selv overbringe det? Vi kunne endnu naa derhen til Middagsstid.“ Efter nogen Tøven samtykkede Cloffer.

Da han kom tilbage, var det allerede sildigt; de Fremmede havde holdt paa ham til Middagsmaaltidet i Hotellet. Hans Moder vilde spørge ham ud; men han svarede hende kun kort og i en halv utaalmodig Tone.

Næste Dag gav han sig bedrøvet igjen til at arbeide og talte ikke den hele Dag. Det var let at mærke, at hans Sjæl ikke havde denne Ro, som før gav sig Luft i Passtaren. Trængt tilbage i sig selv som en syg Fugl, opmuntrede han ikke mere Huset med sin Livlighed og sin Sang. Dorthæa haabede, at denne Forstemthed skulde være forbigaaende og forsmte Intet for at sprede den.

Men der var foregaaet en stor Forandring med den unge Træsfjerer. Saa længe han ikke havde seet andre end sine Benner og Naboer, var Livet gaaet for ham som før dem, uden Ergjerrighed, uden andre Nydelsfer end de bestedne, han hidtil havde kjendt, og uden at han anede, at der var andre. Men Modet med den Fremmede og dennes Tale havde gjort ham til et andet Menneske.

I Førstningen havde han hørt paa den Fremmedes Skildringer som paa de Eventyr, der havde hentykt ham i hans Barndom; men Damerne, han traf i Hotellet, stadfæstede Alt, hvad deres Rejsefælle havde sagt: ja en iblandt dem havde udrettet mere, idet hun havde opstillet sig selv som Exempel. Fattig saa Nar i Forveien ligesom Herman, skyldte hun sin Stemme den Velstand, hvormed hun optraadte, og denne Velstand havde blandet den uuge Billedstjæver.

Tanken om at kunne bringe det ligesaa vidt bragte ham til at svimle. For-gjæves tilhviestede et Instinkt af Fornuft ham, at han skulde sty disse bedrageriske Fristelser; alle slette Videnskab, der længe havde slumret, vaagne hos ham, syngende i Kor ligesom Herene i Macbeth. „Du skal blive rig, Du skal blive beromt!“ Og Herman var nær ved at give efter for disse forførende Løfter.

Hvad der før havde glædet ham, blev ham nu snart ligegyldigt; Tanken om Paris skjed sig ind imellem ham og alt Andet; det var som en uheldsvanger Sky, der hindrede Glædens Sol i at naa til ham. Han arbejdede nu kun med Udspredthed, begyndte paa tusinde Udfast, gjorde ingen færdige og solte Ulyst ved Alt.

Disse nye Sindsbevægelser viste omfi-der sin Virkning paa hans Helbredstilstand, og en langsom Feber begyndte hemmeligt at undergrave den. Hidtil havde hans Moder forholdt sig taus; men da hun saa ham blive Offer for denne Afkræftelse, tog hun sin Beslutning.

„Gud forlade disse Fremmede, hvad de have gjort, Herman!“ sagde hun; „de kom her som Slangen i Paradis og fristede dig! Men Ulykken er nu engang skeet, og du kan ikke blive her længere; drag afsted, siden vi ikke have det, der kan gøre dig lykkelig.“

Cloffer vilde gjøre Indvendinger; men den Gamle havde ikke udtalt sig, før efter at hun havde suldbyrdet Offeret i sit Hjerte; hun fjernede alle Hindringer med denne findrige Lethed, som Gud giver Mødre, og denne Selvfornægtelse, som Kvinder kunne vise, uden at kunne lære Andre den. Forberedelserne vare i nogle saa Dage gjorte. Dorothea vaskede selv Hermans Linned, istandsatte hans Klæder og sørgede for Alt indtil det Mindste, for at det kunde vare længe, inden han skulde jole Savnet af hende. Hun gav ham dernæst Broderparten af sine Sparepenge og formaaede ham ikke til at være karrig med dem, men til at bruge det Nødvendige.

„Hvad jeg beholder her tilbage“, tilspøiede hun, „tilhører dig som alt det Dvorige; vær lykkelig saafremt du kan, det er mit eneste Ønske.“

Herman tog med Erkjendtlighed mod al denne Omhu, men tillige med en Glæde, der gjorde hans Moder Hjertet trangt. Fra det Dieblik, det var bestemt, at han skulde drage til Paris, var hans Helbred vendt tilbage; han talte høiere, sang bestandigt og arbejdede med Lyst og Tillid. Han vilde ikke komme til den store By med tomme Hænder, og han arbejdede derfor paa en Gruppe Børn, som han vilde fremstille som Prove paa sin Dngtighed.

Omfi-der kom Dagen til Afreisen: Skilsmisken var tung. Herman lagde to Gange sin Stof fra sig og erklærede, at han ikke vilde rejse; men hans Moder besejrede sin egen Smerte for at indgøde ham Mod.

Alt det Nye, han saa, og Bevægelsen paa Reisen gav snart hans Tanker en anden Retning. Efterhaanden som han kom længere fra sin Hjemstavn, gav Sorgen Plads for Videlysten. Vandrende med Tjornefjeppeen i Haanden og et Sæl-

ffinds Tornister paa Ryggen, ilede han stedse hurtigere fremad, idet han hver Aften spurgte, hvor langt han havde tilbage til Paris. Selv om Veien kunde synes ham overordentlig lang, følte han dog hverken Anstrengelse eller Kjedshed; dreven fremad ved sin Utaamodighed stormede han affted uden at standse, underholdende sig med sig selv om sine Forhaabninger. Modte han et smukt Kjøretoi, trullket af et hurtigt Firsjand, tænkte han: „Jeg skal snart reise lige saadan.“ Standsede hans Blik ved et imellem Afacie-træer halv skjult Høststed, mumlede han: „Vent lidt, jeg skal snart faa et lignende.“ Saaledes gif det muntert videre, idet han paa Forhaand tog i Besiddelse Alt, hvad der tiltalte hans Die eller vakte hans Høst.

Omjæder bemærkede han, efter tyve Dages Rejse foran sig en uthelstig Mæsse i Horizonten og over det Hele en Sky af Røg; det var Paris.

Den Fremmede havde givet Herman sin Adresse, inden han forlod Badenweiler, og anbefalede ham at benytte sig af den, hvis han nogenstunde bestemte sig til at besøge Paris. Den unge Kunstner var da ikke saa snart ankommen, før han skyndte sig hen i Gaden St. Lazare, hvor Hr. de Riol boede.

Ved Synet af Eloffer udbrod denne i et Forundringsudraab.

„De her, Mester! Har Kulsplæerne i Schwarzwald spædet Deres Høtte af? Eller er De rømt af en eller anden politisk Grund?“

„Min Høtte staar endnu paa sin Plads“, svarede Herman med et Smil, „og Hertugen har ikke nogen mere tro Underfaat end mig.“

„Altjaa er De her i Paris. . . . efter eget Dufte?“

„Efter eget Dufte.“

„Og hvem skyldes da denne uventede Hændelse?“

„Deres Ord, min Herre.“

Pariseren saa med Forbauselse paa den unge Tydskter, der forklarede ham, hvorledes det Hele var gaaet til.

„Saa De kommer“, vedblev de Riol, da Herman havde endt „De kommer altjaa, min kjære Mester, for at gjøre Lykke i Paris?“

„Jeg kommer hertil for at blive lidt bekendt.“

„Vel. Det er ogsaa det, jeg mener; vi skulle se, hvad vi kunne gjøre for Dem.“

„Ja, jeg stoler paa Deres Raad og Deres Anbefaling.“

„Deri gjør De Ret; men først vil jeg gjøre Dem bekendt med vore berømte Kunstnere; her kommer just imorgen adskillige, spis til Middag med os og tag et af Deres Arbejder med.“

„Vel.“

„Altjaa i Morgen, men ikke for tidligt; thi her spise vi til Middag, naar I i Tydskland spise til Aften. Imorgen, Klokken syv.“

„Jeg skal møde.“

De trykkede hinandens Hænder og skiltes.

Herman anvendte en Del af Dagen til at finde et Sted, hvor han kunde faa Kost og Logis. Derpaa besøgte han de offentlige Gaver, beundrede de mange Statuer og blev staaende i Begeistring foran de offentlige Mindesmærker. Dagen efter var han til den aftalte Tid hos de Riol, hos hvem han traf endel unge Menneſker, for hvem han blev præfenteret.

Han havde taget en Gruppe med sig, der vakte almindelig Beundring; en Maler fandt, at der i dette Arbejde var en Forening af Venenuto og Gonjan, en Billedhugger sammenlignede Herman med Dominiquino, og en Bladredaktør, der var tilstede, gif hen og trykkede hans

Saand, idet han erklærede, at han den næste Dag i sin Feuilleton skulde nævne ham som Schwarzwalds Conova.

Man gik nu tilhørd's, og Samtalen dreiede sig næsten udelukkende om Maalerkunst og Billedhuggerarbeide. Herman blev aldeles forbaujet over, hvad han atter og atter hørte udtale herom. Alle Gæsterne beklagede sig over Kunstens Tilbagegang og Publikums slette Smag, der bragte dem ind paa en falsk Wei. Havde de Gamle været saa store, og vare de selv saa smaa, skyldtes det de forandrede Tider. Nu blev Geniet ikke længere forstaaet, Talentet kunde ingen Wei komme! Og Alle gjentog de i Kor i en melankolsk Tone og tommede sine lange, spidse Glas med den stumtende Champagne: „Kunsten er i Forfald! Kunsten er allerede gaaet til Grunde!“

Hvad Grunden til dette Forfald angik, saa gav Nogle den falske Civilisation, Andre den konstitutionelle Forfatning, Andre Bladene Skylden.

„De Glemte, de glemte at anklage, er sig selv“, sagde Feuilletonisten halvt sagte, idet han bøjede sig hen imod Herman; „de huske ikke paa, at Publikums Smag former sig, naar Alt kommer til Alt, efter hvad man trakterer den med, og at forsaavidt som den er bleven slet, havde de kun sig selv at takke derfor, da det dog nærmest tilkommer dem at oplyse og lede den. De bilder Dem maaste ind, at alle disse Veltalende ere glødende Enthusiaster for Kunsten; nei, ikke En af dem brød sig om at være en Correggio, naar der skulde være Tale om at slide eller dø som denne store Maler. Hvad der slaar Kunsten ihjel er, at man ikke længere lever hverken for den eller med den; det er, at vi Alle, saa dygtige og saa Mange vi ogsaa ere, have mere Forængelighed og Ergjerrighed end Begeistring, og at vi ikke efterstræbe det Sande og det

Skønne, men det, som indbringer Penge.“

Efter endt Maaltid vendte man tilbage til Salen, hvor Hermans Grupper paany blev taget i Dieslyn og rost; de beklagede Alle, at den unge Træsfjærer ikke havde valgt et andet Emne. Børn vare ikke længre i Mode; der havde i denne Maaned været gjort to eller tre heldige Forsøg, som alstaa forbød at behandle lignende Emner. For Diebliffet interesserede man sig mest for middeldalderlige Sujetter, og man raadede derfor Herman til at udfjære en eller anden Begivenhed fra de gamle Folkeviser i hans Hjemstavn.

„Det forundrer Dem!“ vedblev Jourlisten med et Smil.

„Ganste vist“, sagde Cloffer, „jeg havde hidtil troet, at, hvad der gav Arbeidet Værd, var dets Fuldendthed.“

„Det er kun Ideer fra Schwarzwald, min gode Mester; her ere vi ikke saa langt tilbage. Hvad der giver et Arbeide dets Værd, er ikke dets virkelige Fortjeneste, men dets Forhold til Samtiden. For ti Aar siden blev en Kunstner berømt ved at male en liden Hat paa en Klippe i Form af en Ost; Motivet var latterligt; men det svarede til, hvad der just i de Dage interesserede, og Andet forlanges der ikke.“

„Det bliver paa den Maade ikke sin Kunst, man bør studere, men Publikums Luner?“

„Rigtig, Mester! Malere, Billedhuggere, Forfattere ere kun Folk, der bringe nye Sager til Løros; træffe de Moden, er deres Lykke gjort; i modsat Fald tage de fat paa noget Andet.“

„Det var ikke det, jeg havde tænkt mig“, mumlede Herman. Og han gik forjagt hjem til sit Logis.

Hr. de Riol blev imidlertid sit Løfte tro; han indførte den unge Lydsker overalt; han forestillede ham for Samlere og

Sjømænd, der gjorde mange Bestillinger hos ham. Herman havde aldrig været saa rig; men denne Rigdom betalte han med sin Frihed. Man opgav ham de Emner, han skulde behandle, og forelagde ham et Program! Det var for ham en Slags Pinebænk, ligesaa smertefuld som ubekendt. Hidtil havde han kun fulgt sin egen Fantasis Tilskyndelser, idet han med Meislen overførte alle sine sødelige Indtryk uden at søge i sit Arbejde Andet end Glæden over at kunne give det Billede, der opstod hos ham, et fuldstændigt Udtryk. Som den frie Fugl var han vant til at flyve under den hele aabne Himmel, og nu tillod man ham kun et begrændset snævert Rum! Nu var det forbi med de lune fulde Skizzeringer, forbi med de pludselige Indfald, med den ubetingede Hengivelse og sølgelig ogsaa med Glæden! Efter Inspirationen fulgte nu Skidet, og for første Gang mærkede han, at der kunde være Ulyst ved Arbejdet.

Da Cloffer en Morgen var besjæftiget med at gøre en liden Figur færdig, der var bestilt hos ham, traadte den Journalist, som han for en Maaned siden havde truffet sammen med hos de Riol, ind i hans Værelse. Charles Duvert havde det Avisnummer med, hvori den lovede Anmeldelse var indført.

„Jeg ved ikke, om De er tilfreds med den“, sagde han, „men den har vaft Opmærksomhed.“

„Jeg længes efter at se, hvad De kan have haft at sige om en stakkels Pindeskjærer som mig“, svarede Herman, idet han aabnede Bladet.

„Jeg tænker, at jeg har bragt Dem i Skudder“, bemærkede Duvert.

„Jeg skal have Banskælighed ved at forstaa hvorledes.“

„Læs.“

Cloffer gif hen til Vinduet og be-

gynndte at gennemfare Artiklen. Det var noget fantastisk Løi, i hvilket der, under Paaskud af at gjøre den ubekendte Kunstners Talent forklarligt, blev lavet af hans Liv en hel Roman af vidunderlige Sammentræf, ligesaa ubekendte for Herman selv som for Publikum. Charles Duvert saa den unge Lydskers Forbauselse.

„Tænkte jeg det ikke nok!“ udbrød han med Latter; „der har De en Biografi, Mester, som De nok ikke havde ventet; jeg har lavet en Helt ud af Dem i Hoffmans Maner.“

„Tilvisse“, sagde Herman stød, „og jeg kan ikke gjætte nogen Grund til...“

„Grunden, store Mand, ligger i Publikums Dumhed, der kun vil have Feventyr! En Kunstner, hvis Liv lignede alle Andres, vilde ikke vække Interesse; man maa have en Historie at fortælle. Skulde jeg f. Ex. begynde min Optraeden, vilde jeg heller fremstille mig som en Rasper Hanser eller som en Bild fra Drinokofloden end sige den rene Sandhed. Tænk paa den Lykke, Paganini gjorde; neppe en Tredeel af dem, der trængte sig om ham, kom for at høre hans Præstationer; de Øvrige vilde se den Mand, hvis mærkelige Hændelser havde fyldt Bladene, og hvis Kunst man antog for ikke at have den bedste Oprindelse.“

„Altsaa“, vedblev Herman forbausset, „Løgn er den første Betingelse for Berømmethed?“

„Just ikke det, men... men — stærk Omtale, Mester. Berømmelsen op søger sin Gjenstand uden at behøve alt dette Rabalder, den finder Storheden i den af sides Krog. Den kunde en skøn Dag have lagt Veien over Ebers Schwarzwald enten imorgen eller om hundrede Aar og indskrevet Deres Navn paa sine store Tavler; men her hos os gjælder det kun

om at komme i Vælten og tjene Penge. Vi tage Kunsten, som man tager Forretninger; og den første Betingelse for enhver Kjøbmand er at have et Skilt, der kan trække Kunder. De skal snart erfare Virkningerne af min Artikel."

I dette Dieblit traadte Portneren ind og meldte at Hr. Lorieux ønskede at tale med den unge Kunstner.

"Lorieux!" gjentog Duvert, "hvad sagde jeg? Han har læst Avisen og kommer nu for at gjøre en Bestilling."

"Tror De?"

"Uden Tvivl. Men vær nu blot paa Deres Post, Mester, jo mere han skal betale, desto høiere agter han Deres Talent."

Kjøbmanden traadte ind. Han kom virkelig for at foreslaa Herman en god Forretning; men Synet af det Værelse, hvori den unge Træsfjæver arbejdede, saavel som Bohavet lod til at forandre ham. Han saa uden synnderlig Interesse paa de Smaafigurer, som Herman præsenterede ham. Duvert mærkede det.

"Det er fjedeligt, at De skal vise alt dette frem her, Mester", sagde han til Herman; "Lyset falder uheldigt, og man kan ikke ret bedømme Arbeidets Finhed. Vil De ikke gaa op i Deres Atelier. . ."

"Ah! Mesteren har Atelier?" spurgte Kjøbmanden.

"Man indretter det for Diebliffet; derfor ser De ham ogsaa nu bivuakere i dette Hundehul. Men om nogle Dage faar han det smukkeste Træsfjæverværksted, som findes i Paris; et komplet Galleri i italiensk Maner, som vender ud til en Have; 3000 Francs om Aaret i Leie! Vore Kunstnere leve nutildags som Matadorer."

"Og det er os, som maa betale for dem", bemærkede Kjøbmanden med et Grin.

"Sig heller laane, min Herre, I ere

deres Kassebestyrere. Medens deres Verker gaa igjennem Eders Hænder, berige I Jer ved dem. Men undskyld. De ved, Mester, at man venter paa Dem; vær saa god at expedere denne Herre i en fart.

Alt dette blev sagt i en saa let og paa- lidelig Tone, at Cloffer stod og vidste hverken ud eller ind. Kjøbmanden, hvis Udfærd var bleven fuldstændigt forandret paa Grund af disse Meddelelser, skyndte sig med at gjøre Herman Forslag, som denne gif ind paa, og trak sig tilbage med alle Beviser paa Forekommenthed.

Neppe var han borte, før Duvert slængte sig paa en Stol med en Stoggerlatter.

"Men hvad i al Verden betyder denne Spas, og hvad er det, De fortalte ham?" spurgte Cloffer.

"Alt Andet end Spas", svarede Journalisten, "thi har De ikke endnu det omtalte Atelier, saa maa De staffe Dem det."

"Hvorledes?"

"Saa De da ikke det Indtryk, som Deres tarvelige Kammer gjorde paa denne Geschäftsmand? Da han saa Dem saa slet installeret, var han paa Rippet til at tage sine Forslag i sig igjen."

"Men hvad har mit Logis dermed at gjøre, da han jo dog saa mit Arbeide!"

"Na Mester, De er da ogsaa en Tydsker helt igjennem. Kan De da ikke forstaa, at til at bedømme Verket udfordres der langt mere Indsigt og Smag, end dette Menneeste er i Besiddelse af? Hvad betymer desuden Hr. Lorieux sig om Kunstværd? Det, han forlanger, er en Billedsfjæver, der er i Vælten, hvis Arbeider han let kan faa affat, og Kunstnerens Velstand er det sikreste Bevis paa hans Held. De glemmer stadigt, Herman, at De ikke længer er i Schwarz-

mald og arbejder efter Deres egen Fantasi, men i Paris, hvor det gjælder om at arbejde for Andres Smag."

„Åh ja! De har Ret i, hvad De der siger“, sagde Cloffer med et Suk.

Det er en Skole, De skal gjenneemgaa“, vedblev Duvert. De maa heller ikke blive ved at leve saa ensomt; De maa vise Dem blandt Folk; en Aften tilbragt i visse Kredse, vil gavne Deres Renome langt mere end et Mesterverk."

„Der er altsaa ikke nok“, sagde Herman, „at jeg har mistet min Frihed med Hensyn til Inspirationen, jeg skal oven i Kjobet give Afstald paa at kunne leve efter mit eget Hoved?"

„Man maa se til at komme i Studiet“, vedblev Duvert, „det er det, hvorom det gjælder. Herefter maa De kun have en Tanke, et Maal: at gjøre Dem omtalt."

Cloffer stræbte at følge Duverts Raad, og han maatte snart faade, at de vare rigtige. Hans Renome tiltog i nogle Maaneder ud over al Forventning, og Prisen for hans Arbejder steg i samme Forhold.

Duverts Artikel var bleven opfattet som en biografisk Skizze; overalt nævnedes man den unge Tydskfer, idet man fortalte om hans Livs romantiske Hændelser; man lægede paa ham i lang Afstand ved de første Forestillinger i Theatret; man kjendte hans Meninger og Ledevis til de mindste Enkeltheder.

Herman lod sig drive afsted paa denne Modens behagelige Bølge, der løftede ham i Veiret, uden at han saa at sige behøvede at hjælpe sig selv. Alle Hovmodets Instinkter, der hidtil havde ligget i Dvale i hans Sjæl, vaagnede efterhaanden. Man talte saa høit og tydelig om hans Geni, at han tilsidst troede derpaa og modtog den almindelige Beundring som en Hyldest, der tilkom ham.

Uheldigvis havde hans Lykke som sæd-

vanlig vaakt Misundelse. Hidtil havde han kun kjendt Behagelighederne ved Heldet, snart skulde han smage Bitterheden.

En Artikel i et Blad, der laa i Feide med det, som Duvert var Medarbejder af, begyndte Angrebet med en grundig Behandling af Hermans Arbejder. „De, som han havde leenet siden sin Ankomst til Paris, manglede for største Delen denne Naturlighed, der havde gjort de første saa fortrinlige. Bundet i sine Bevægelser, Slave af Hensynet til at tjene Penge, idelig forstyrret af Hensynet til, hvad Publikum fordrede, havde han arbeidet med Hastverk og uden Kjærlighed.“ Man bebrejdede ham det med en forstilt Beklagelse; man udpegede, en efter anden, Feilene ved disse Hastverksarbejder, idet man stemplede den Mand, der havde frembragt dem, med Gridfshedens Naavn.

Disse Klager ramte Herman i Hjertet; hans Fiender læste dem og gjentog dem Maaneder, Uger og Dage. Snart kunde den unge Træffærer ikke faste Diet paa disse Blade uden der at finde sit Navn stamstiftet med en eller anden giftig Bemærkning. Man tillagde ham latterlige Ytringer eller Handlinger; man karrikerede ham og udsatte ham for Publikums Spot.

Herman, der tabte Ligevægten under denne Forfølgelse, vilde hævne sig; Duvert gav ham i al Rolighed at forstaa, at det var en af Heldets Skjægsider. Hvorfor forundrede det ham, at de samme Midler, som hans Venner brugte for at skaffe ham Anseelse, dem anvendte hans Fiender til at gjøre ham latterlig? Det var en mundgaelig Følge af Nyet; men Herman var altfor lidet vant til disse Skikke, der gjøre Kunstnerens Verk og Person til en Bold for Kritikken, til at han kunde finde sig i den Trøst. Han

følte desuden en overdreven, men retfærdig Bebreidelse paa Bunden af den Gaan, hvormed han var bleven overvældet. Misundelsen havde gjort hans Fiender klarsende, og de forstode at ramme ham i Hjertet og paa dets svageste Punkt.

Gloffer kæmpede forgjæves i nogen Tid imod disse Myggestik, der angreb ham fra alle Sider; forgjæves stræbte han at glemme Forsølgelsen, han var Offer for; hans Sjæl, der havde vænnet sig til den Ro, som Afsondretheden yder, var bleven altfor dybt rystet; han faldt hen i en mørk Forsagthed, som medførte en Sygdom, for hvilken han nær var bukket under. Lægerne hele Dnygtighed og flere Maanedes Refonvalescents udfordredes for at gjengive ham til Livet. De Neol fik ham til at foretage en Rejse til Stalien, som fuldkommen gav ham hans Helbred igjen.

Ved sin Tilbagekomst havde han omfider gjenvundet sine Kræfter, og den langvarige Ortesløshed, som han af Nødvendighed havde seet sig hændt til, havde vaft det brændende Ønske hos ham om at arbejde; men da han indfandt sig hos Kjøbmanden, kjendte denne ham neppe igjen. Der var kommen en Terakotta-Arbejder fra Florents, og Binden havde nu vendt sig ad den Kant. Herman gik til Duvert og fortalte ham dette Omslag. Journalisten traf paa Skuldrene.

„Ja hvad er derved at gjøre, Mester“, sagde han, „det gaar med Helbred som med Keiligheden, det gjælder om at gribe den ved Haarene; et halvt Aars Traværelse er nok til at bringe En i Glemmebogen; De skulde ikke have reist.“

„Min Helbred krævede det.“

„Den, der er i Vælden, Mester, maa ikke blive syg; vort Samfund er en Skjærmhjæl, og den, der forlader Gele-

det, selv for en Time, finder sin Blads optagen, naar han kommer tilbage.“

„Men, kan jeg da ikke komme til at indtage min Silling igjen?“

Duvert rystede paa Hovedet.

„Deres Person og Deres Navn ere bekendte. Deres Talent har mistet sin Nyhed. De kan i Fremtiden ikke gjøre Regning paa denne usfigne Interessee, der i Verden træder i Stedet for Beundring; man taler allerede om Dem som om en Død.“

„Forfærdeligt!“ ndbrød Herman. Har da et Aar været tilstrækkelig til at berøve mig. . . .

„Hvad et Aar havde været nok til at give Dem“, fuldførte Duvert. . . . Er det Noget at forundres over? Binden farer bort, som den kom.“

„Men hvad skal der da blive af mig?“

„Søg blot, min gode Mester; De kan blive Maler, Digter eller Skuespiller, det er altid en Forandring, og maaste kan De vinde Publikums Interesse tilbage.“

Herman svarede Intet og forlod Redaktøren. Han kunde endnu ikke tro Andet, end at denne havde overdrevet Tingen. Men meget snart maatte han dog erkende Sandheden af, hvad han havde sagt. Efterat have været vant til Seierens berufende Virkninger maatte han nu atter gennemgaa alle Pinagtighederne ved en første Optræden i Verden, gjenopleve alle disse Tilbagestød, som han nu havde været vænnet fra, kort sagt finde sig i alt det Smertelige og Ydmygende ved at blive glemt. Disse Provvelser vare for store for Hermans Kræfter. I nogen Tid kæmpede han; men endelig en skjøn Dag efter et nyt Nederlag, der var endnu mere søleligt end de andre, løb han til sit Verksted, fik Bud efter en Kjøbmand, solgte Alt, betalte, hvad han skyldte, og, idet han greb sin

Tornekjæp, som han havde haft hængende over Døren som en Trofæ, mumlede han:

„Nu har jeg faaet nok af Ydmungelser. Tilbage til Bjergene.“

Han drog ud af Paris gennem den samme Port, som han fire Aar i Forveien havde passeret ved sin Ankomst. Men ak! Alle de Forhaabninger, som han den Gang førte med sig, vare bortveirede. Lykkelig, ung og kraftfuld kom han, fortvilet, ældet og dødeligt angreben paa Sjæl og Legeme drog han bort!

Rejsen var besværlig for Herman. Forvænt ved Livet i Paris havde han tabt Banen til de lange Marscher i Solstien; han sølte ikke længer hos sig denne livsglade Kraft, der finder en Glæde i at lade Kræfterne til under den frie, aabne Himmel; ofte maatte han standse for at tage Hvile. Han benyttede et af disse Ophold til at underrette sin Moder om sin Hjemreise.

Det er let at forstaa Dorotheas Glæde ved denne Efterretning, der indtraf kun nogle Timer før Herman. Men Glæden blev noget blandet, da hun saa den Forandring, der var foregaaet med hendes Son. Af hans Blegghed og det adspredte melankolske Udtryk kunde hun let forstaa, at hans Planer vare mislykkede, og at hans Tilbagevenden maatte snarere tilskrives Fortvivlelse end Kjærlighed til Hjemmet. Hun spurgte ham dog ikke ud derom. Da han faldt i hendes Arme, havde han udbrudt:

„Her har du mig, Mo'r, og nu skal jeg blive hos dig altid.“

Dette var hende nok; hun gjorde Alt, hvad hun formaaede, for at hendes Son kunde hos hende gjenfinde sin tabte Tilfredshed.

Med en Kvindes og Moders Omhu og Opfindsomhed samlede hun derfor om Herman Alt, hvad der før havde været

ham hjært, lod et eget Værelse i Husets tapetfere til ham, opfordrede hans gamle Venner til at besøge ham og fik de unge Piger fra Nabolaget til at oplive ham med sin Pasfiar. Hver Dag var saaledes bleven til en Heitidsdag i Dorotheas Hjem. Men Herman havde ikke mere Vie derfor. Hvad var alt dette i Sammenligning med den Verden, som han havde gjort Bekjendtskab med? Han horte endnu stadigt dette fornemme Nære, hvor hans Navn en Gang havde gjenlydt; han anstillede en Sammenligning mellem det Mærke, han nu var sunket tilbage i, og den Glæde, som et Dieblif havde omstraalet ham. Hans Sjæl havde mistet sin Fevnhed samtidigt med sin Ro, og bragt ud af Vildfarelsen med Hensyn til Verdens falske Lykke var han nu bleven uimodtagelig for Familielivets smaa Glæder.

Dorothea mærkede tilfidsit, at alle hendes Anstregelser vare frugtesløse. Hver Dag blev Herman mere nedslagen og lidende. Snart gjorde hans sygelige Tilstand saadanne Fremskridt, at han ikke kunde forlade Hytten mere. Den stakkels Moder blev bange og ilede efter en Læge.

Denne undersøgte den unge Mand med Opmærksomhed, spurgte ham ud, foreskrev ham Roklighed osv. og gif. Dorothea løb efter ham.

„De siger Intet, min Herre“, stammede hun og saa ængsteligt paa Lægen.

Han saa forlegen ud.

„Sig mig Sandheden!“ vedblev den ængstelige Moder.

„Sandheden?“ stammede Lægen.

„Tal.“

„Nuvel! . . . Jeg gaar nu hen for at tale med Præsten. Jeg kan Intet gjøre!“

Dorothea sukede og sank sammen.

Præsten indfandt sig den næste Dag. Han begyndte saa smaat at tale med Her-

man om hans Arbejder; men den unge Mand smilede tungsindigt; han mærkede Sygdommens Fremstriden og havde begrebet, hvad Præsten egentlig vilde. Han aabnede sit Hjerte for ham og fortalte Alt, hvad vi hare sagt.

„Min Lidelse er nu forbi, min Herre“, sagde han med en dybt bevæget Stemme. „Paa Gravens Rand er Sandheden omfider bleven mig klar; Alt, hvad der er hændet mig, var, som det skulde være. Jeg har forladt Kunstens rene Stræben og misbrugt mine Gæver til at tragte efter Penge og et tomt Navn; jeg har ofret mit Hjertes Ro og min stille Tilfredshed for Urgjerrighedens Feber, og sent eller lidlig maatte jeg lide Straffen for mine Bildfarelser.“

„Det er Guds gode Aand, som lærer Dem dette“, sagde Præsten; „De vil snart lære mere, De vil lære at forstaa, hvorledes det har sig med Menneſte-hjertet; hvad De omtaler er kun ligesom et Udſlet eller som Bladſtud af den fordærvede Rod. Vi er Allesammen i Bund og Grund fordærvede og urene. Vi er

lig de Spedalske, om hvem Skriften fortæller. Er De enig i dette?“

„Al!“ sagde Cloffer, „dersom Træet var godt, saa vilde det ikke frembringe saa giftige Frugter.“

„Men“, sagde Præsten, „hvorledes tænker De nu at bestaa for vor Gud og Skaber, da han siger i sit Ord: „Uden Hellighed skal Ingen se Herren?“

„Al!“ sagde den syge Kunstner, „jeg Daare, som kun lidet har tænkt derpaa. Herre, du Davids Son, forbarm dig over mig og forlad mig alle mine Synder! Borttag min aandelige Spedalskhed for din Døds, for dit Blods Skyld!“

„Amen“, sagde Præsten, „tvivl ikke paa, at den kjære Herre Jesus har hørt dig; thi han siger selv: Hoo, som kommer til mig, vil jeg ingenlunde støde ud!“

Præsten forlod ham nu, idet han raadede ham til at læse i det nye Testamente; han besøgte ham siden tid; og ofte, og efter nogle Ugers Forløb gif den syge Kunstner bort i Fred til et bedre Liv.

Afghanerne.

(Fra „Hjemmet“ efter The Sunday at home).

[Anm.: Tag et Kart over Asien og find det arabiske Hav; ved Bunden (d. e. den inderste Vig) af samme ligger Landſkabet Beludſchiſtan og nordenfør dette ligger Afghaniſtan.—Red.].

Før Begyndelsen af dette Aarhundrede vidſte man lidet om Afghaniſtan og dets Beboere. Man vidſte, at Landet var vildt og bjergfuldt, og Folket var tappert og krigerſt og bekjendte ſig til den muhamedanſke Religion. I 1799, da Sir John Shore var Generalguvernør i

Indien, blev der en ikke liden Uro i Kalkutta ved Rygtet om, at Kongen af Kabul var i Færd med at rykke ind i Indien med en Hær af Afghanere for at befri „Iſlams troende Børn fra de Bantrees Nag.“ Ruſlands uroſtiftende Indflydelse vidſte man dengang endnu Intet af,

derimod havde man Mistanke om, at franske Rænker igjennem Udsendinge fra det persiske Hof i Teheran var virksomme ved det første afgjængte Spørgsmaal. Det blev besluttet af Direktøren for det Indiske Selskab, som dengang havde Ledelsen af de indiske Anliggender i sin Haand, at sende et Gesandtskab til Kabul forat bringe i Stand en venstabelig Forbindelse med Herskeren over Afgghanistan og skaffe til Veie paalidelige Efterretninger om Landet. Dette Gesandtskab kom dog ikke førend i Oktober 1808 til at forlade Delhi. Det stod under Ledelse af en Geistlig, „Mount-Stuart Elphinstone.“ Hans „Beretning om Kongeriget Kabul og dets Stater“, som blev offentliggjort i 1815, var den første og er endnu i mange Henseender den bedste Efterretning om hine Egne. Elphinstone vendte tilbage igjen over Indus i Juni 1809 efterat have indledet venstabelig Forbindelse med Afgghanerne; og hans Optraeden blev længe erindret baade med Forundring og Beundring af de Indfødtte. „Det vilde have været godt, om senere Misforstaaelser og Ulykker aldrig havde indtruffet og udsløttet den moraliske Virkning af det gode Indtryk, som ved denne Leilighed var fremkaldt“, saaledes udtaler sig en Mand som maaske kjender bedre til det afgghaniske Folk end nogen anden nulevende Engellandsmand, nemlig Præsten T. P. Hughes ved den engelske Kirkes Mission i Peshawar. Hr. Hughes er for Tiden i England forat besørge en Oversættelse af den hellige Skrift paa Pashto eller Afgghanersproget. Sam stylder man for en stor Del, hvad man ved om Livet og Literaturen, Skikke, Sæder og Institutioner hos disse Stammer.

Det nationale Navn paa Folket i Afgghanistan er enten Afgghaner, Pashtaner eller Pushtuner. I Indien kaldes

de sædvanlig Rohillah eller Hoiændere. Afgghanernes Sprog er Pashto Pushto. Det er en Gren af Sanskrit-Sproget, men indblandet med en hel Del persiske og arabiske Ord. Bogstaverne er de arabiske med Tilføielse af 5 nye. Foruden af Afgghanistans Beboere saalangt som til Byen Kabul tales det af Indbyggerne af Peshawar-Dalen og i visse Dele af Derajat, som fornehmelig er befolkede med Afgghaner.

Den eneste Del af Afgghanistan, som nu er britisk Besiddelse, er Peshawar-Dalen, som ligger imellem Khyber-Passet og Indusfloden, tilligemed en Del af Kohat og Derajat-Distrikterne. Disse Distrikter kom i britisk Besiddelse efter den anden Krig med Sikherne i Aaret 1849. De ere indbyrdes adskilte ved en Bjergkjæde, som er beboet af uafhængige indfødte Stammer. Det er det nordligste af alle britiske Landstaber hinsides Indus udgjør en Strækning af 2,000 eng. Kvadratmil og er efter sin hele Længde delt af Kabul-Floden, som falder i Indus lige overfor Byen Attock. Folkemængden i Distriktet anslaaes til 524,000 Mennesker. Peshawar er Hovedstaden i Distriktet og er den eneste By af nogen Betydning inden dets Grændser. Den tæller omkring 60,000 Indbyggere, der udgjør en blandet Race af Afgghaner, Sikher og Hinduer. Byen blev grundlagt af den bekjendte Stormogul Akbar (1556—1605), som ogsaa gav Byen dens nuværende Navn, der betyder en „fremstødt Forpost.“

Byen Peshawar er ikke blot et Midtpunkt for Handelen i disse Egne, da den ligger lige ved Indgangsporten til Mellemasien, men den er ogsaa anseet for en vigtig Grændsefæstning. Klimatet er dog bekjendt for at være usundt, og der har været gjort Lidet for at sikre en god

Bandsforspning eller paa anden Maade sørge for Sundhedsvæsenet,

Der er Meget i Afgghanernes Historie og Karakter, som kan vække de Kristnes Interesse for dem. For det Første gaar der Sagn hos dem selv om, at de skal nedstamme fra Israelliterne, et Sagn, som tildeels synes at bestyrkes ved Folkets Ansigtstræk, der i høi Grad ligner Jødernes. Fremdeles minder Navnene paa flere Stammer og Provinser om det hebraiske Sprog, ligesom flere af deres folkelige Sædvaner synes at vise tilbage til israelitisk Oprindelse. I Aaret 1809 skrev Mi'amat Ullah, Historiefri- ver ved Keiser Jahangris Hof, paa det persiske Sprog en Afgghanernes Historie, i hvilken han søger at bevise, at de nedstammer fra Ernia, der skulde være en Søn af Kong Saul. Andre siger, at de nedstammer fra de fordrevne 10 Stam- mer. Men der er dog en Omstændig- hed, som staar i stærk Strid med Paa- standen om deres jødiske Nedstammen, og det er Sproget, som ikke indeholder andre hebraiske eller chaldæiske Rodder eller Ord end de, som er komne ind gjen- nem Arabisk.

Men hvad der nu for Tiden især dra- ger Englændernes Opmærksomhed hen til Afgghanistan, er den Omstændighed, at det for Tiden danner den store Stranke for Russernes Indtrængen over den indiske Grændse. I Lobet af faa Aar har nemlig Russerne indstrakt sine E-ob- ringe ligetil Bokhara og har sat sig fast ved Grændsen af Kabul.

Uanset disse Hensyn er der Meget i Afgghanernes Karakter, der vækker Ind- teresse for dem hos alle engelske Rei- sende, der lærer dem at kjende. De er vakre, mandige Folk med selskabelige og muntre Sædvaner og danner saaledes en stærk Modsetning til de Jndfødte i In- dien. Men de er heengjerrige og mis-

undelige. Næsten enhver Hovding har derfor sine virkelige eller indbildte Hornærmeletter at hævne. Den vorende Mængde af Mord i Peshamar-Dalen har saaledes voldt den indiske Regjering megen Bekymring, og til Trods for, at man har taget de alvorligste Forholds- regler forat undertrykke Hovnhysten, ved- bliver dog Antallet af Mord at tiltage.

Afgghanernes Gjæstfrihed er bleven et Ordsprog. Enhver Landsbh har sin Hurjah eller Herberge for den Rejsende, og hver Hovding har ligeledes sit Gjæ- stekammer. De er forsynede med Cenge, Tepper og Puder, og enhver Veisfærende kan her forlange Na tekwarter tilligemed de sædvanlige Maaltider. Men Gjæst- frihedens Love indskrænkes desværre kun til Landsbhens Grændser; er han først kommen ind af Landsbhens, kan den ube- styttede Rejsende blive røvet og plyndret af de samme Mænd, der nylig gav ham Fredshilsenen.

Afgghanernes Maade at hilse paa er eiendommelig og svarer ganske til Folkets Karakter. Naar en Overordnet møder en Mand af underordnet Rang, siger han, idet han gaar forbi ham: „Gid du aldrig maa blive træt“, hvortil den An- den svarer: „Gid du aldrig maa blive fattig.“ Saasnart en Fremmed kommer til Landsbhens Gjæstgiveri, har han at frembære den almindelige muhamedanske „Sala'am“ eller Fredshilsen: „Guds Fred være med Eder“, hvortil alle Lands- bhens Beboere, som sidder der, flere Gange gjentager: „Gid du altid maa komme hid igjen.“ Og naar den Rei- sende igjen begiver sig paa Veien, faar han til Afstedshilsen den sædvanlige Vel- signelse: „Vi anbefaler dig til Guds Varetægt.“

Afgghanerne er paa sin Vis et religiøst Folk der „dyrker“ Gud, om det end ikke synes at være synderlig bevendt med

deres Gudsfrugt. De kan være yderst fanatiske, eller nære et levende Religionshad til Anderledestroende, men dybere religiøse Følelser er ikke almindelige blandt dem. Landsbyens Hovding overlader Om sorgen for sin Sjæl til sin Mullah eller Præst, og dersom han er ordentlig i at betale sin Tiende og sikker i sin Troesbekjendelse, kan han med den mindst mulige Fromhed alligevel do hædret og hyldet som en Helgen.

Uadskillelig fra Gjestehvergeret er Moskteen eller det mudamedanske Guds-hus. Moskteen og Hurjahan er ogsaa de eneste offentlige Bygninger i en afghansk Landsby. Ved enhver Mosktee er der ansat en Imam eller Præst, som lever af det til den skjænkede Gods og af Tienden eller „Zakat.“ Foruden Imam'en er der ogsaa ofte ansat en Moulvie eller lærd Geistlig, hvis Gjering er at oplære de Studerende, hvilke underholdes af Folkets Gaver. I nogle Landsbyer er der ogsaa Regjeringskoler, men de anses af Folket som færlige Medbeilere for Moskteen og er derfor ikke populære iblandt de mere religiøse Muhamedanere, der alene har Agtelse for den Opdragelse, som gives gennem Religionen. De almindelige Undervisningsfag i Mosktee-Skolerne er Koranen, Traditionerne og arabiske Skrifter om den muhamedanske Theologi samt "Gulistan" eller Jusuf-o-Zulekhas Historie og andre persiske Digte og undertiden en eller to lette Pashto-Bøger.

Den første Missionær, som rettede sin Opmærksomhed paa Afghanernes aandelige Vel, var Dr. Carey fra Serampore, som i 1818 oversatte den hellige Skrift paa Pashto-Sproget. Denne Oversættelse var dog ikke stiftet til at give Afghanerne en let og klar Gjengivelse af Guds Ord, thi den blev skrevet og trykt med de gamle hindostan-arabiske Bogstaver,

hvilke ikke var egnede til at gjengive Pashto-Sprogets Eiendommeligheder, og heller ikke selve Oversættelsen var saadan, at den let blev forstaaet af Flere af afghanske Læsere. Den er derfor ikke synderlig brugt.

Dr. Login, som ledsagede Gesandtskabet til Herat i 1837, tog med sig flere Exemplarer af Careys Oversættelse af det Nye Testamente og uddelte til sine afghanske Venner tillige med enkelte Exemplarer paa Persisk. Desuden benyttede han Anledningen til at sende nogle Nye Testamenter ind i Turkestan.

Medens dette samme Gesandtskab opholdt sig i Herat, begyndte en af dets Medlemmer, Eldred Pottinger, en kristelig-sindet Officer, en ny Oversættelse af det Nye Testament, men han ophørte igjen dermed, da han fik vide om Dr. Careys Bibel.

Den første kristne Missionær hos Afghanerne var Josef Walff, en omvendt Jøde og Præst i den engelske Statskirke. Han reiste i 1831 fra Armenien til Hindostan igjennem de dengang næsten ukjendte Egne af Mellemasien og prædikede Kristus i apostolisk Aand og forkyndte, at Herren var nær. Hans Dagbøger er meget mærkelige. Blandt Andet havde han den 4de Mai 1832 en Religionsamtale med en muhamedansk Moulvie i Emiren Dost Muhamed Rahus Nærvær og prædikede to Dage senere i den lille armeniske Kirke i Kabul, hvilket vistnok var baade den første og den sidste Prædiken, som hin affødrede kristne Flok har hørt af en europæisk Præst.

Den engelske Kirkes Missionselskab begyndte sin første regelmæssige Missionsvirksomhed blandt Afghanerne i 1855. De første Missionærer var Oberst Martin og Præsterne Dr. Pfander og Robert Clark. Missionen havde

megen Hjælp af Sir Herbert Edwards, der baade ydede den Pengesbidrag og støttede den ved sin moralske Anseelse. Der var flere, som nærrede Frygt for at vække Oprør ved at bringe Evangeliet til et saadant Arnested for Muhamedansk Fanatisme, som Peshawar dengang var, men Herbert Edwards var baade en altfor kjækt Mand, og en for forstandig Politiker og en for sand Kristen til at dele denne Frygt. I en Missionstale ved et Møde i Peshawar udtalte han: „I denne af Mennesker brimlende Stad hører vi Brahminen slaa sin Tempeltromme og den muhamedanske Muczjin fra sit høie Minaret fylde Luften med sit „Azan“, og den civile Styrelse, som beskytter dem Begge, vil ogsaa paatage sig den Pligt at beskytte den kristne Missionær, der gaar om for at forkynde Evangeliet. I ethvert Fald kan vi være forvisjede om, at vi er langt sikrere, naar vi gjør vor Pligt, end naar vi forsømmer den, og at han, som til denne Dag har haaret os paa sin stærke Arm, vil fremdeles beskytte og velsigne os, om vi i Tillid til ham søger at gjøre hans Villie.“ Det var troestærkte Ord, især naar vi erindrer, at Sir Herberts Forgjænger i Embedet faa Maanedener i Forveien var falden for en Snigmorderes Haand. Men Gud hædrede selv denne kristelige Befalingsmand; thi det var ham, som i det skrækkelige Oprør i 1857 med en kraftig Haand holdt de fanatiske Muhamedanere hinsides Indus til Rydighed og gjorde de afghanske Tropper til disciplinerede Soldater.

I de sidste tyve Aar har Peshawar-Missionen forsat sin Virksomhed med megen Velsignelse. For Nærstående er der en kristen Kirke i Peshawar; Præsten ved denne er Imam Shah, der selv er omvendt fra Muhamedanismen. Han har altid været en Mand med fast Karakter, og det var først efter lang og haard Kamp, at han bekendte sin Tro paa Kristendommens Sandhed for sin Lærer, Præsten Daud Singh, ogsaa en omvendt Jndfødt. Efterat have studeret i flere Aar, sidst ved det theologiske Seminarium i Lahore, blev han ordineret af Biskop Milman og er meget anseet i sin nuværende Stilling i Peshawar.

Hvilke nu end de politiske Folger af den nuværende afghanske Krig maa blive, tør vi haabe, at i ethvert Fald vil det bevirke, at Landet aabnes mere for Evangeliet. Der er mange ædle Træk i Afghanernes Nationalkarakter, og den er under Religionens Tugt og Opdragelse istand til at naa en høj Grad af Udvikling i Henseende til kristelige Dyrer. Ved adskillige Leiligheder har Regjeringen valgt afghanske Omvendte fra Peshawar til at paatage sig særegne Hverv og udføre vanskelige Sendelser, naar den har behøvet paalidelige og dygtige Sendebud, og den har fundet, at de har tilfulde fortjent den Tillid, som har været vist dem. Vi haaber, at indfødte Lærere og Prædikanter skal blive ligesaa dygtige Sendebud i Evangeliets Tjeneste til sine Landsmænd blandt Afghanistans Bjerge.

Pelikanen og Krage.

(En Fabel).

Fuglenes Republik trivedes godt. Fra et Bjerg, som laa i Nærheden, kunde man se det myldre af bejjærede Skabninger i Lundene og paa en vakker Slette ved Søens Bred; her var baade Ungdom og Alderdom, baade List og Enfoldighed, baade Natur og Kunst repræsenterede.

En Pelikan, som for en Tid siden havde opgivet den gamle pelikanske Maade at fiske paa, skred langsomt og med en paatagen Værdighed frem og tilbage paa Stranden, idet den dels passerede større og mindre Grupper af Fugle, dels fulgtes af nogle saa Tilhængere, der syntes godt om dens Maade at te sig paa. Da det var forbudt at fæste Bekjendtgjørelser paa Træerne rundt omkring, saa havde Pelikanen gjort sig en Levevei af at bære omkring Plakater, som man hængte paa dens Ryg, og da den er en temmelig høj Fugl, saa blev Bekjendtgjørelserne derved nogenlunde synlige for det bejjærede Publikum. Af og til foretog Pelikanen ogsaa Et og Andet, som skulde bekjendtgjøres, eller som den selv og dens Venner ansaa nyttigt eller morende for Almenheden; den havde nemlig etableret sig som offentlig Udraaber. Som bekjendt er Pelikanen forsynet med en Pose, og i denne opbevarede den, hvad Forretningen fastede af sig.

Hu hændte det sig, at en forretningsdrivende Krage, som var kommen i Besiddelse af et Parit Ost, ønskede at overtage denne sin Vare med saa meget Bulder som muligt, for at den paa Varen kunde tjene en flækkelig Sum (allerede havde den leiet sig adskillige Kalkuner til at buldre); men Varen var fabrikeret i en ufortinnet Kobberkjedel og var derfor

saa stærkt opblandet med Spanstgrønt, at den maatte anses for giftig Kost, og dette havde Hanen, som var vel bevaandret i Kemien, paavist og endog faaet Pelikanen til at udraabe offentlig, saa det vakte ikke liden Opsigt. Pelikanen var just færdig hermed og havde begyndt paa et Foredrag over Moralens, som en af dens Venner havde lært den, da den forretningsdrivende Krage kom spadserende, efterfulgt af et Par Gæs med en liden Vogn, hvorpaa der laa en Bunke lange Plakater. Følgende Samtale opstod:

„Jeg mærker, at Deres Excellence forsøger at skade mig i min Næring“, ytrede Krage.

„Varen er forgiftet“, svarede Pelikanen.

„Deres Høivelbaarenhed“, sagde Krage, „tillad mig ærbødigst at bemærke, at jeg har ladet min Kone og nogle af mine Fætttere lugte paa Varen, og de sige, at den absolut maa være af bedste Sort; betænk ogsaa, Hr. Baron, hvilke stærke Mæver de almindeligste Fugle have! Desuden vil jeg give Deres Excellence en vakker, gyllden Fisk, hvis De, som er en Herold af Anseelse, vil bære min Plakat omkring, saa at jeg kan gjøre en ordentlig Forretning med de lavere Fugle.“ Efter denne listige Tale bukkede Krage sig næsten til Jorden for Pelikanen, eftersom den frygtede for et Stød af dens store, kraftige Næb.

„Det er noget Snaus“, sagde Pelikanen, — „imidlertid — stik Fisken i min Pose og hæng Plakaten paa min Ryg og lad mig saa være fri for din ubehagelige Nærværelse, gaa!“ Derpaa gjenoptog

den sit Foredrag over Moralens og spadede videre med Kragens Plakat paa Ryggen, medens Fisken tyngede behageligt i Posen.

En Stork, som befandt sig i Pelikanens Følge, tillod sig at spørge, efter hvilken Grundsetning i Moralens han handlede saaledes, da det forekom ham (Storken), at der i saadant Forhold var en betydelig Mangel paa Harmoni.

„Dette er en simpel Forretningsgag,

Men Pelikanen 'taug med Skam og Skade',

Dg Vennerne 'gik hjem kun lidet glade'.

min gode Ven“, sagde Pelikanen; „hvorledes skulde jeg føde Kone og Børn, hvis jeg ingen Indtægter havde; andre Udraabere handle ligedan; du synes mig, Hr. Stork, at ligge forlangt tilbage i Tiden.“

„Dg jeg“, sagde Storken, „er ganske forbausset over dit Hylfieri. Jeg mener, at hvis den Moral, du før prædikede, kom til Regimentet i din Pose, saa vilde den ogsaa beskytte din Ryg.“

(—).

En Knappenaal.

(En sand Historie).

En liden Gut paa omtrent ti Aar kom en Dag ind hos en rig Kjøbmand, Samuel Richter i Danzig. Han bad Bogholderen om at give ham en Ubethdelighed.

„Her gives Intet“, svarede denne barsk, „se til at komme ud!“

Gutten gik grædende ud af Døren, da Richter selv mødte ham.

„Hvem er dette?“ spurgte han.

„En doven Gadegut“, svarede Bogholderen, som neppe saa op af sine Bøger. Richter saa paa Gutten, som netop da boiede sig ned og tog Noget op.

„Hvad fandt du der, Gut?“

Gutten vendte sig om og viste ham en Knappenaal.

„Hvad skal du gjøre med den?“

„Sætte igjen det største Hul i min Trøie.“

Guttens aabne Ansigt og hans Svar behagede Richter.

„Men synes ikke du, som er ung og

stærk, at det er Skam at tigge? Kan du ikke arbejde?“

„Jeg forstaar intet Haandverk, og jeg er for liden til at gaa i tungt Arbeide. Min Fader døde for tre Uger siden, og min stakkels Moder og mine to Brødre har ikke smagt Mad i to Døgn. Derfor gif jeg ud for at bede om Noget. Men kun en fattig Bonde gav mig igaar et Stykke Brød, — siden har jeg ikke faaet Noget.“

Saaledes pleie altid Tiggere sige, og da mange af dem lyve, tør man ikke tro paa dem. Men Kjøbmanden syntes, at Gutten saa ud til at sige Sandhed. Han stak Haanden i Lommen, tog op en halv Daler og sagde:

„Her er en halv Daler. Gaa hen til Bageren og kjøb Brød for Halvdelen deraf. Det vil være nok til dig selv, din Moder og dine Brødre. Bring saa mig den anden Halvdel af Pengene tilbage.“

Gutten tog Pengene og sprang afsted.

„Ja vist tænker jeg, at han kommer tilbage“, sagde Bogholderen.

„Vi skulle se“, sagde Richter.

Strax efter var Guttten tilbage igjen, med Brød i den ene Haand og Penge i den anden.

„Her er Resten af Pengene“, sagde han, og forsulten, som han var, bad han om at faa laant en Kniv for at skjære sig et Stykke Brød. Han fik en Kniv, skar af en Stalk og begyndte at spise med stor Begjærighed. Da holdt han pludselig op, foldede sine Hænder og bad en kort Bøn. Saa spiste han atter med god Lyst.

Kjøbmanden blev rørt ved Guttens Grlighed og Gudsfrugt. Han udspurgte ham om hans Familie osv. og fik vide, at hans Fader havde eiet et Hus og lidt Jord nogle Mile fra Danzig. Men Huset brændte, og en langvarig Sygdom tvang ham til at sælge sin Jord. Han tog da Tjeneste som Faarehyrde hos en rig Nabo, men døde allerede efter tre Ugers Forløb. Og saa Moderen blev syg, sagde Guttten, og da han var den ældste af Børnene, syntes han, at han maatte ud for at søge om Hjælp. Han gif saaledes og bad, ligetil han kom til Danzig.

„Saa du ønsker virkelig at lære Noget?“ sagde Kjøbmanden.

„Ja, i Sandhed“, sagde Guttten.

„Jeg kan Katekismen, men hjemme maa jeg altid høre en eller anden af mine Søstende, nu da Moder er syg.“

„Godt“, sagde Richter, som havde taget sin Beslutning. „Dersom du er tro, lydlig og flittig, skal jeg sørge for dig. Du skal komme til at lære Noget, faa Mad, Drikke og Klæder, og med Tiden komme til at tjene Noget ogsaa, saa at du kan underholde din Moder og dine Brødre.“

Guttens Dine lyst af Glæde, og han

saa Kjøbmanden op i Ansigtet; da sænkede han atter sine Dine og hvistede:

„Min Moder har Jntet af spise.“

Ved Guds Styrelse kom netop da en Mand fra Guttens Fødested ind til Kjøbmanden. Han ikke alene stadfæstede, hvad Guttten havde sagt, men han var ogsaa villig til at give Moderen Underretning om hendes Søn Gottlieb. Han fik nogle Penge af Kjøbmanden til hende, og Bogholderen skrev til Præsten, og bad ham at tage sig af Enken. Penge fulgte der med Brevet og mere skulde siden komme. Saa skaffede Richter ham passende Klæder og tog ham ved Middags-tid hjem til sin Kone, som efter at have hørt om Gottliebs Ulykke, lovede at hjælpe sin Mand med at bringe Gottlieb frem i Verden.

I fem Aar gif Gottlieb i Skole i Danzig, da blev han konfirmeret, og saa tog hans Velgjører ham paa sit Kontor for at opdrage ham til Handelsmand. Guttten udmærkede sig baade paa Skolen og ved Skrivepulten, og det ikke alene ved sine gode naturlige Anlæg, men ogsaa ved sin Flid. Hver Uge sendte han den største Del af sine Sparepenge til Moderen, og hun tilbragte saaledes ved Richters Gæmildhed sine sidste Dage om ikke i Overflod, saa dog uden Sorg for dagligt Brød. Efter Moderens Død holdt Gottlieb ikke saa meget af Noget, som af sin Velgjører, og for at vise sin Taknemmelighed var han til det Yderste flittig og agtpaagivende i sit Arbeide. Overfluddet af sin Løn anvendte han til at handle med for egen Regning og tjente paa denne Maade godt. Efter otte Aars Tjeneste blev han Medlem af Handelshuset og fik en Trediedel af Vindingen.

Men det var ikke Guds Villie, at dette Kompagnisfab skulde blive af lang Varighed. Richter blev i to Aar fængslet til Engeleiet. I hele denne Tid be-

styrede Gottlieb alle Forretninger med Omhu og Forstand og vaagede mangen Nat ved den Enges Seng. Richter døde 65 Aar gammel.

Gottlieb blev da den virkelige Bestyrer af Handelshuset, og hans Bestyrelse var god. Han sørgede for at samle Gods;

men han samlede det altid paa en ærlig Maade og saaledes, at det ikke alene var til Nytte for ham selv, men ogsaa for Andre; med andre Ord, han huskede altid paa, at man kun er Forvalter over det timelige Gods, og at man skal staa til Regnskab for dets Benyttelse.

G a a d e.

No. LVIII. (Logograf).

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. betegner en Mand, 12. 13. 14. 15. viser, hvad Slags Mand og 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. viser hvad Slags 12. 13. 14. 15.; — 15. 14. 13. 1. er et norsk Mandssnavn; 3. 2. 5. 4. 7. 8. er Navnet paa en Kvinde, som omtales i Kirkehistorien. 12. 4. 9. 10. 11. bruges ved Beleiringer.

Opløsning paa Gaaden i No. 4.

No. LVII.: Ordet „og“.

Blandinger — Nyt og Gammelt.

Telegraftablernes Odelæggelse. Omkring New-Foundland, hvor som bekendt, Amerikafarerne ikke saa sjelden støde paa Isbjerge, odelægge disse ofte de undersøgte Rabler; de ere nemlig undertiden saa kæmpemæssige, at de endog paa temmelig dybt Vand sture mod Bunden og oversage Tongene.

Næst Isbjergene maa man frygte Gn'dning mod Klippebund. Nær Kysterne, hvor Bunden gjerne er ujævn, kan det let hende, at Rabelen delvis ikke kommer til at hoile paa Bunden, men bliver ligesom ophængt mellem to fremstaaende Partier. Idet den nu bevæges af Strøm eller Bolgegang, guides den idelig paa de to Steder, der maa høre hele Bægten af den Del af Lauget, som intet Underlag har, og et Brud sker da meget let.

Fienderne i Dyreriget er ogsaa talrige. Paa Brasiliens Kyst har det ofte hændt, at Sagstien har hugget Tænderne i Rablerne og saaledes spoleret Ledningen. Flere Jmaa, borende Sødyr udfolder ogsaa sin Virksomhed mod dem. En og anden Gang kan det endog hende, at Hvalfiske gjør den Stude. Mr. Isaac Walton, Superintendent over den indiske Telegrafledning i den persiske Haabugt, beretter Følgende om Undersøgelsen af et Rabelbrud, som fandt Sted for ikke saa ret længe siden: „Under Ophaltingen mærkede man, at der var Noget, som gjorde stærk Modstand, ganske som om Traaden havde viklet sig om et Klippestykke; langt om længe fik man endelig op Kroppen af en uhyre Hval, halvt forteret af Haier og andre Rov-

fifte; Kabelen havde snoet sig to og en halv Gang rundt om den strag ovenfor Hølen; denne, som var 12 Fod bred, var besat med talrige Smykkehjør. Det synes, som om Hølen har villet benytte sig af Kabelen som „Kløpind“ for at befri sig for disse. Under dette har den med et Slag af Hølen revet Traaden over og samtidig snoet den om Kroppen.“ Bunden omtales som meget ujævn; Kabelen har vel været hængende.

Stor Kanon. — I Boston er der fra en dervedværende Fabrik udgaaet en Kanon, der veier ikke mindre en 90.000 Pund. Den skal udsende Projektiler af 12 Tommers Diameter, der veie 700 Pund, og som kan gaa igennem Plader paa 12 a 16 Tommers Tykkelse i en Afstand af 1500 Alen. Denne uhyre Kanon, den største, der endnu er støbt i Amerika, er bestemt til et af Forterne udenfor New-York.

Enkedronning Josefines Sølvtoi. — I et svensk Blad skrives, at det Sølvtoi, som fandtes efter Enkedronning Josefines, udgjorde ikke mindre end 70 Centner eller 700.000 Ort, samt at det danske Fyrstepar mod kontant Valuta

har afstaaet sin Andel til Kongen, der ogsaa har udløst det, der saldt paa Prinsesse Eugenie's Lod, og som hun ikke vilde beholde. Alt dette næsten paa en Haand værende Sølvtoi paaftaaes i „Fædrel.“ at skulle komme til at indløses af den norske Stat for at benyttes ved høitidelige Leiligheder.

Konkurs. — „Tromsø Stiftst.“ skriver i Anledning af en ny Lov: Den Agtelse, vore Forfædre havde for Næstens Gods og Eiendom, og den Skam, hvormed den rammedes, som ikke kunde gjøre Rede for sig til enhver Tid, synes med Konkurslovens Indførelse at have undergaaet en total Omvæltning. Begrebet: Mit og Dit begynder meget at nærme sig Kommunismen. Det er ikke blot Røbsmænd, som afforderer, gjør Konkurs eller „indstiller sine Betalinger“ osv.; den letvindte Maade, hvorpaa man nu kan afgjøre sine Forpligtelser, frister desværre altfor mange til at gaa hen og gjøre ligesaa. Saaledes hører vi ogsaa Oppebørselsbetjente, naar de trues til at gjøre Regnskab, ligegyldigt svare, at de ikke har Penge og vil gjøre Konkurs, hvis man rører ved dem.

 Udgiveren vil venligst opfordre alle Bladets Belyndere til at gjøre sit Muligste for at indsende Kontingenten for 1879 saa snart som muligt. De Abbonenter, som endnu ikke have betalt sin Kontingent for 1878, bør ikke nøle længer med at indsende samme. De, som desuden endnu staa til Rest for 1877 (maafløe endog for 1876), maa uophødelig indsende Betaling. Saa snart denne indløber, skal Kvittering blive sendt; hvis den ikke kommer inden 2 Uger efter Afsendelsen af Pengene [eller for Pacific-Staternes Vedkommende inden 4 Uger], saa skriv igjen og meld det. Send Pengene paa en betryggende Maade, saa de ikke blive borte undervejs.

Adresse: N. Thronsdjen, Draver 14, Decorah, Iowa.

Indhold: Teltliv i Siberien. — Fldtegnen. — Trækkjæreren fra Schwarzwald. — Pelikanen og Kragen. — Knappenaalen. — Gaade og Oplosning. — Blanding — Nyt og Sammelet.

Iver Larsen

følger udelukkende for Kontant og handler med

DRYGOODS, NOTIONS,

Færdiggjorte Klæder,

Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.

Decorah - - Iowa.

For 12 Cents

sendes portofrit et Hefte, indeholdende

„To ældgamle Sange fornjede“,

nemlig **Solbtalvisen** og **Den gyldne Abc.** 5 for 50 Cts., 12 for \$1.00.

Adresse: K. Thronsjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

380 Oktavsider

med udvalgt Læsning for 60 Cents,

nemlig 12te Bind (1876 II.) af „For Hjemmet“, indeholdende Fortællingerne „Bleiedatteren“ og „De Blinde“, „Erindringer fra en Islandsfærd“, „Laura Bridgeman“, „Magdalena Schubert“, „Maria Schandorf“ og meget andet udvalgt Læsestof. Sendes portofrit for 60 Cents. Benyt denne Leilighed!

Adresse: K. Thronsjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Skovstjernen

(Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) tilligemed meget andet interessant Læsestof (4 Hefter af „For Hjemmet“) sendes portofrit for 25 Cents.

En af de **Stille i Landet**, en ortælling (et Hefte af „For Hjemmet“) portofrit for 10 Cents; begge for 30 Cents.

Adresse: K. Thronsjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

To Søstre.

De 4 første Hefter af „For Hjemmet“ for 1876, indeholdende: **To Søstre**, Fortælling fra en norsk Fjeldbyg, foruden 13 større Artikler og 36 Blandinger, sendes portofrit til hvilkensomhelst Adresse her i Landet for 25 Cents.

Adresse: K. Thronsjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,

ATTORNEY AT LAW,

Adams Block

DECORAH, IOWA.

G. T. LOMMEN,

Norsk og svensk Vice-Konsul for Staten Iowa,
udfører de til Embedet hørende Forretninger.

Post-Office Adresse Box 62, Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,
Northfield = = = = = Minnesota.

De Tre Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedre) og for en Termin i Forhold. Kost billig.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Th. N. Mohr, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

Carver af

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnebago og Allamakee Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Elmstead Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at ervedere alle Ordres med fort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Insription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agent har jeg engageret Hr. Harvey Miller.

P. E. Haugen.

Enhver, som onsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han onsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedfoiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Insription samt nærmeste Fragt-Office.

P. E. Haugen.